

การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

พงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2565

การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

พงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2565
(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

IDDHIPADA-4-BASED EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING COACHING AND LEARNING ACTIVITIES OF 21th CENTURY TEACHERS IN SCHOOLS UNDER LOEI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

PHONGPHISUT TEVADA

A THESIS PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2022

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
ชื่อนักศึกษา	:	พงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา
ชื่อปริญญา	:	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	:	การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	:	2566
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	รศ. บุญช่วย ศิริเกษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ .....
(พระครูศรีวีรคุณสุนทร, ผศ.ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ประธานกรรมการ .....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ภาวะบุตร)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก) .....
(รองศาสตราจารย์บุญช่วย ศิริเกษ)

กรรมการ .....
(พระครูปลัด จักรพล สิริธโร, ดร.)

กรรมการ .....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิษณพงศ์ ศรจันทร์)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Topic	:	Iddhipada-4-Based Educational Administration of School Administrators affecting Coaching and Learning Activities of 21ST Century Teachers in Schools under Loei Primary Educational Service Area Office 2
Student's Name	:	Phongphisut Tevada
Degree Sought	:	Master of Education
Program	:	Educational Administration
Anno Domini	:	2023
Advisor	:	Assoc. Prof. Boonchuay Sirikase

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education (Educational Administration)

Dean of Faculty of Education .....P. S. Santhaan.....

(Phrakhrusriveerakhunsunthon, Asst. Prof. Dr.)

Thesis Committee:

Chairman .....

(Assoc. Prof. Dr. Chaiya Pawabutra)

Member (Advisor) .....B Sirikasi.....

(Assoc. Prof. Boonchuay Sirikase)

Member .....P. Chakkrapol.....

(Phrakrupalad Chakkrapol Siritharo, Dr.)

Member .....Chissanapong.....

(Asst. Prof. Dr. Chissanapong Sonchan)

Copyright of Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	**การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2**
ชื่อนักศึกษา	:	**พงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา**
ชื่อปริญญา	:	**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การบริหารการศึกษา**
ปีพุทธศักราช	:	**2565**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**รศ. บุญช่วย ศิริเกษ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารโดยใช้หลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 2) เพื่อศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารการศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 4) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน จำนวน 318 คน ซึ่งได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) จากตารางของเคร็จซี่และมอร์แกน (Kerjcie and Morgan) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ตามเขตพื้นที่อำเภอของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 60.7 และเพศหญิง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 เป็นครูผู้สอน จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 87.7 และผู้บริหาร จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 มีวุฒิการศึกษา จำนวน 274 คน ร้อยละ 86.2 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 และมีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 – 20 ปี มากกว่า 274 คน คิดเป็นร้อยละ 86.2 และมากกว่า 20 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามลำดับ

2. การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

3. การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก เท่ากับ 0.629 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ และด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย เท่ากับ 0.405

6. การสร้างสมการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ คือ

$Y = 0.487 + 0.487\ X2 + 0.340\ X3 + 0.209\ X1 + 0.164\ X4$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$Z = 0.341\ Z2 + 0.217\ Z3 + 0.136\ Z3 + 0.114\ Z4$

คำสำคัญ: การบริหาร, อิทธิบาท, ผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21, การจัดการเรียนรู้, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ABSTRACT

Thesis Topic	:	**Iddhipada-4-Based Educational Administration of School Administrators Affects Coaching and learning Activities of 21st Century Teachers in Schools under Loei Primary Educational Service Area Office 2**
Student's Name	:	**Phongphisut Tevada**
Degree Sought	:	**Master of Education**
Program	:	**Educational Administration**
Anno Domini	:	**2022**
Advisor	:	**Assoc. Prof. Boonchuay Sirikase**

The objective of the research were 1) to study the level of administration, based on Iddhipada (Accomplishment), of school administrators under the Primary Educational Service Area Office Leoi 2, 2) to study the level of the 21st century learning management of teachers under the Primary Educational Service Area Office Leoi 2, 3) to study the relationship between the Iddhipada-based administration and the 21st century learning management in the schools under the Primary Educational Service Area Office Leoi 2, and 4) to study the Iddhipada-based administrative factors influencing the 21st century learning management of teachers under the Primary Educational Service Area Office Leoi 2. The sample group was a total of 318 school administrators and teachers, selected through Krejcie & Morgan's sample size calculation table, including the proportional stratified random sampling. The research instrument was the rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis comprised frequency distribution, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, and the multiple regression analysis.

The research findings were as follows:

1. The majority of research respondents were male (193 men, accounting for 60.7%), female (125 women, consisting of 39.3%), 279 teachers (87.7%), and 39 school administrators (12.3%), 274 persons with the Bachelor's degree (86.2%), and 44 persons with higher than the Bachelor's degree (13.8%), 274 persons with work experience of 10-20 years (86.2%), and 44 persons with work experience of higher than 20 years (13.8%).

2. The Iddhipada-based administration of school administrators under the Primary Educational Service Area Office Leoi 2 was found to be totally at a high level.

3. The 21st century learning management of teachers under the Primary Educational Service Area Office Leoi 2 was found to be totally at a high level.

4. The correlation between the school administrators' Iddhipada-based administration and the teachers' 21st century learning management was positively found with the correlation coefficient value of 0.629 at a statistical significance of .01.

5. Four components of the school administrators' Iddhipada-based administration – Viriya-based administration, Citta-based administration, Chanda-based administration, and Vimangsa-based administration – were variables that could forecast the teachers' 21st century learning management at the statistical significance of .01 with the prediction value of 0.405.

6. The equation of the 21st century learning management of the teachers under the Primary Educational Service Area Office Leoi 2 was written as follows:

The unstandardized multiple regression equation was written as:

$Y = 0.487 + 0.487(X2) + 0.340(X3) + 0.209(X1) + 0.164(X4)$

The standard multiple regression equation was written as:

$Z = 0.341(Z2) + 0.217(Z3) + 0.136(Z3) + 0.114(Z4)$

Keywords: Administration, Iddhipada, School Administrator, 21st Century, Learning Management, Primary Educational Service Area Office Loei 2

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณายิ่งจากท่าน รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ทุ่มเททั้งแรงกายแรงใจอบรมสั่งสอนให้คำปรึกษา คำแนะนำในการปรับปรุงสิ่งที่บกพร่องและชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์ สนับสนุนส่งเสริมจนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร, พระครูปลัดจักรพล สิริธโร, ดร. และผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร. ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ ที่กรุณารับเป็นประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และคณาจารย์ผู้สอนประจำทุกท่านที่ได้ทุ่มเทความรู้ ความสามารถสั่งสอนศิษย์ให้เกิดการเรียนรู้ และนำผลการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดียิ่ง ตลอดจนเพื่อนๆ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่เป็นกำลังใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้กำเนิด ที่เลี้ยงดูอบรมบ่มเพาะให้เติบใหญ่ให้สติปัญญา ปลูกฝังจิตวิญญาณของการเป็นคนใฝ่ดี ขอบคุณ ว่าที่ร้อยตรี สามี ที่คอยเป็นพลัง คอยห่วงใย และให้กำลังใจอันสำคัญยิ่ง ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคนที่ให้โอกาส ให้กำลังใจและสนับสนุนช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยน้อมรำลึกและบูชาพระคุณแก่บุพการีของผู้วิจัยและบูรพาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และวางรากฐานทางการศึกษาให้กับผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

พงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... **จ**

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... **ช**

กิตติกรรมประกาศ ..... **ฌ**

สารบัญ ..... **ญ**

สารบัญตาราง ..... **ฐ**

สารบัญภาพ ..... **ณ**

บทที่ 1 บทนำ **1**

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย 1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4

1.3 สมมติฐานของการวิจัย 4

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย 5

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5

1.6 ขอบเขตของการวิจัย 6

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ 7

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง **10**

2.1 คุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร 10

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 12

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 15

2.4 บริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 27

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 27

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย **38**

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 38

3.2 เครื่องมือวิจัย 39

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 40

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 42

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 43
3.6 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล 44
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 44

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 46
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 46
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 47

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 71
5.1 สรุปผลการวิจัย 72
5.2 อภิปรายผล 77
5..3 ข้อเสนอแนะ 83

บรรณานุกรม 85

ภาคผนวก 89
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 90
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย 92
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม 96
ภาคผนวก ง แบบประเมินคดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม 104
ภาคผนวก จ แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม 109
ภาคผนวก ฉ การวิเคราะห์ข้อมูล 111

ประวัติผู้วิจัย 115

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตอำเภอ..... 39

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 47

4.2 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน..... 49

4.3 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ โดยรวมและรายด้าน..... 50

4.4 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ โดยรวมและรายด้าน..... 51

4.5 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ โดยรวมและรายด้าน..... 52

4.6 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา โดยรวมและรายด้าน..... 53

4.7 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน..... 54

4.8 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายด้าน..... 55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.9 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน 56

4.10 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านสื่อและเทคโนโลยีการสอน โดยรวมและรายด้าน 57

4.11 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายด้าน..... 58

4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จากตัวแปรทั้งหมด..... 60

4.13 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2..... 62

4.14 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านหลักสูตร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2..... 63

4.15 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y2) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2..... 64

4.16 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน (Y3) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2..... 65

4.17 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านการวัดและประเมินผล (Y4) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2..... 66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.18 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 67

4.19 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจในการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวม 69

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 5
3.1 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 42

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 2560 - 2579 เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและลดภาระงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการศึกษาซึ่งได้รับค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ แต่ใช้จ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาครูค่อนข้างน้อย และเพื่อตอบสนองนโยบายแผนพัฒนายุทธ์ศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งการศึกษาก็เป็นยุทธ์ศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน โดยพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579)

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคนให้คุณภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีหน้าที่กำกับดูแลสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัยภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา กระบวนการจัดการศึกษาถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญและต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองและคนไทยทุกคนต้องได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ตอบสนองนโยบายพัฒนาศักยภาพประชากรในประเทศเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่มีความหลากหลายประกอบกับมีคุณธรรมเพื่อให้อยู่ร่วมกับสังคมโลกที่ก้าวเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ต่อไป

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรียกร้องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ไขปัญหา ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติที่ปรากฏผลเชิงรูปธรรมชัดเจน โดยเฉพาะการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ และยิ่งต้องเผชิญอยู่กับปัญหาความขัดแย้ง และความแตกต่างอันหลากหลายที่ปรากฏอยู่ในสังคมยุคปัจจุบันจึงขึ้นอยู่กับพื้นฐานสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างเหมาะสม นั้นคือคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งถือเป็นร่มเงาของต้นไม้ใหญ่ที่คอยแผ่กิ่งก้านสาขาออกไปปกคลุมครูและนักเรียนให้รู้สึกร่มเย็นภายในความ

รับผิดชอบต่อหน้าที่ด้านการเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้นอันเป็นปรัชญาแท้ของการศึกษามนุษย์ อำไพ นงค์เยาว์ และคณะ (2560) ชี้ถึงประเด็นความบกพร่องจากการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม อันเป็นตัวบ่งชี้สำคัญเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน ที่ต่างจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหาการยึดติดอยู่กับหลักสูตร และตำราเรียนของครู เร่งแก้ไขปัญหาการเรียนรู้น้อยเกินไป ตลอดจนเร่งพัฒนาทักษะผู้บริหารด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ที่ไม่จบสิ้นของศตวรรษที่ 21 เพราะฉะนั้น จากสภาพการณ์ของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตกต่ำจำเป็นต้องนำหลักคุณธรรมมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา การนำคุณธรรมมาใช้ผนวกรวมให้เข้ากับการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา ทั้งนี้มีเหตุผลเพียงที่จะเชื่อได้ว่า การนำหลักคุณธรรมมาใช้เป็นกรอบกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สามารถเปลี่ยนแปลงสภาพของผลการจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของกระแสโลก

พระพุทธศาสนาได้แสดงหลักแห่งการบริหารจัดการ ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานอย่างมหาศาล อันสามารถที่จะให้งานนั้นบังเกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ที่เรียกว่า อิทธิบาทธรรม ซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น วิริยะ ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น จิตตะ เอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้นไม่วางธุระ วิมังสา หมั่นพิจารณาสอบสวนหาเหตุผลในสิ่งนั้นให้กระจ่างชัดอิทธิบาทธรรม ทั้ง 4 ประการนี้ เป็นคุณเครื่อง หรือ เครื่องมือให้เกิดการบรรลุถึงผลของการจัดการเรียนการสอน ในการปฏิบัติงานเชิงพุทธ โดยที่ในการทำงานกิจการทุกอย่างนั้น หากประยุกต์หรือนำหลักธรรมคืออิทธิบาทธรรม 4 มาประสานให้เป็นเนื้องานเดียวกันย่อมทำให้งานหรือหน้าที่ ที่ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำอยู่นั้นมีคุณค่าขึ้นมาเช่น ในการปฏิบัติธรรมก็ดี ในการเล่าเรียนศึกษา หรือประกอบกิจการงานอื่นใดก็ดี เมื่อต้องการสมาธิ เพื่อให้กิจที่ทำนั้นดำเนินไปอย่างได้ผลดีก็พึงปลุกเร้าและชักจูงอิทธิบาทธรรม 4 อย่างนี้ ให้เกิดเป็นองค์ธรรมเด่น นำขึ้นสักข้อหนึ่ง แล้วสมาธิความสุขสบายใจ และการทำงานที่ได้ผลก็เป็นอันหวังได้เป็นอย่างมากกว่าจะเกิดมีตามมาเองพร้อมกันนั้น การฝึกสมาธิ หรือการปฏิบัติธรรมส่วนหนึ่งก็จะเกิดมีขึ้นในห้องเรียน ในบ้าน ในทุ่งนา ในการทำงานและในสถานที่ทุก ๆ แห่ง (กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์, 2556) หลักอิทธิบาทธรรม 4 หมายถึง คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ คุณธรรมที่นำ ไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย ประกอบด้วย 1) ฉันทะ ความพอใจ คือ ความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอและปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป 2) วิริยะ ความเพียร คือ ความขยันหมั่นเพียรประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทนเอาธุระไม่ท้อถอย 3) จิตตะ ความคิดมุ่งไป คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิดเอาใจฝักใฝ่ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไปอุทิศตัวอุทิศใจให้แก่สิ่งที่ทำ 4) วิมังสา ความไตร่ตรอง หรือ ทดลอง คือ ความหมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผนวัดผล คิดค้นหาวิธีแก้ไขปรับปรุงเป็นต้น (พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตฺโต)

ผู้บริหารสถานศึกษามีความเกี่ยวข้องและส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของครู และคุณภาพของผู้เรียน เป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ที่มีส่วนสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการ ควบคุม ดูแล ผู้เรียน ครู และสถานศึกษา เพื่อให้ได้มาตรฐานตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนดทุกองค์กร หน่วยงานมีผู้นำในการสั่งการให้กับทุกฝ่ายเพื่อให้งานสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมีระบบระเบียบเพื่อให้เกิดการพัฒนาสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จนั้น ในองค์กรการศึกษาโรงเรียนถือเป็นหัวใจหลักในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน หรืออนาคตของชาติ และในสถานการณ์ปัจจุบัน และอนาคตที่กำลังเคลื่อนตัวเข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ในการพัฒนาองค์กรการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความเชื่อมั่น และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูในองค์กร เกิดความตระหนักและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันกับยุคสมัยปัจจุบัน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มีสาระสำคัญ คือ การให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการบริหารจัดการการศึกษา กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความรู้ความสามารถสร้างองค์กร สามารถปฏิรูปครู และสถานศึกษาให้มีการพัฒนา ให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553) ผู้บริหารสถานศึกษาต้อง กำหนดทิศทางของสถานศึกษา เพื่อคุณภาพของผู้เรียน ผู้บริหารต้องมีระบบจัดการโครงสร้างของบุคลากรในโรงเรียน มีการกระจายอำนาจ เพื่อมุ่งเป้าหมายที่ความสำเร็จของงาน การจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นและผู้เรียน สิ่งสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาคือ ต้องสร้างวัฒนธรรมหรือค่านิยม ให้บุคลากรมีความตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง รู้จักเสียสละส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทำงานด้วยใจรัก มักจะได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าการบังคับให้ปฏิบัติ ทำงานด้วยความสามัคคี และมีการจัดการอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) ผู้บริหารที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จจำเป็นจะต้องมีภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร ผู้นำเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้ตามด้วยการสร้างความสัมพันธ์ กระตุ้นแรงจูงใจในการทำงาน และยกระดับจริยธรรมให้สูงขึ้น จูงใจให้ผู้ตามปฏิบัติงานมากกว่าที่คาดหวัง มีความเชื่อมั่นที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถโน้มน้าวผู้อื่นสร้างความมั่นใจในการที่จะใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 เป็นสำนักงานเขตพื้นที่ที่มุ่งเน้นให้ครูในสังกัดได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเตรียมการสู่การศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในทุกโรงเรียนให้มีมาตรฐานเดียวกัน จึงได้ส่งมอบนโยบายเพื่อให้ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกแห่งในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้นำไปบริหารจัดการในโรงเรียนตอนเองให้ครูได้พัฒนารูปแบบของการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาอยู่นั้นได้มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการลงมือปฏิบัติเป็นการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและมีกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติที่ส่งผลต่อการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียน พร้อม

ทั้งเป็นการเรียรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนนั้นสามารถพัฒนาตนเองในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่ออาชีพของตนเองอยู่เสมอ ทำให้อยู่ร่วมกับสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาอย่างมีความสุขก่อประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นอยู่เสมอ

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาในเขตพื้นที่ดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาศึกษาการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษในที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาคือบุคคลสำคัญที่สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อให้ทันต่อโลกสมัยศตวรรษที่ 21 ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้เหมาะสม และพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อันจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

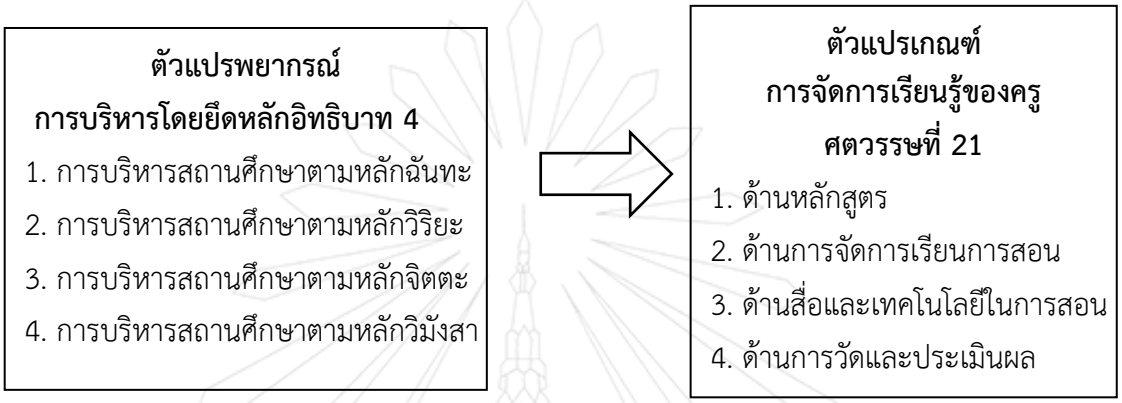
1.3.1 ครูและบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 มีระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ที่แตกต่างกัน

1.3.2 การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารการศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

1.3.3 การบริหารตามหลักอิทธิบาท 4 เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ จำนวน 4 ด้าน ตามแผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการค้นคว้าวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบถึงระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.5.2 ทำให้ทราบถึงระดับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.5.3 ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.5.4 ทำให้ทราบถึงปัจจัยการบริหารตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.5.5 ทำให้สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ไว้ ดังนี้

1.6.1 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่

1.6.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 1,830 คน รวมโรงเรียนทั้งหมดจำนวน 155 โรงเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2564)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2564 โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 608-609) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 318 คน หลังจากนั้นทำการกำหนดสัดส่วนตามบุคลากรภายในสถานศึกษา

1.6.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.6.2.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่

1. การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4
   - 1.1 การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ
     - 1.1.1 ความพึงพอใจของผู้บริหารต่อหน้าที่
     - 1.1.2 ความพึงพอใจของผู้บริหารต่อการบริหารงาน
     - 1.1.3 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21
   - 1.2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ
     - 1.2.1 ความพยายามในการทำหน้าที่ของผู้บริหาร
     - 1.2.2 ความพยามในของผู้บริหารต่อการบริหารงาน
     - 1.2.3 ความพยายามในการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21
   - 1.3 การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ
     - 1.3.1 ความเอาใจใส่ในการทำหน้าที่ของผู้บริหาร
     - 1.3.2 ความเอาใจใส่ในของผู้บริหารต่อการบริหารงาน
     - 1.3.3 ความเอาใจใส่ในการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21
   - 1.4 การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา
     - 1.4.1 การทบทวนในการทำหน้าที่ของผู้บริหาร
     - 1.4.2 การทบทวนในของผู้บริหารต่อการบริหารงาน
     - 1.4.3 การทบทวนในการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21

1.6.2.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล

1.6.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.6.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ทำการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยดังนี้

1.7.1 การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง หลักธรรมที่เป็นเหตุให้ประสบความสำเร็จ หรือหลักการปฏิบัติเพื่อเอาชนะปัญหาและอุปสรรคในการ บริหารสถานศึกษา

1.7.2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ หมายถึง ผู้บริหารมีความพึงพอใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง เต็มใจสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกับครูในการ จัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พึงพอใจรับผิดชอบในผลที่เกิดจากการบริหาร มีความตั้งใจในการจูงใจให้ผู้ร่วมงานเห็นคุณค่าของการปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เสมอและเต็มใจสร้างความท้าทายและเสริมแรงครูอย่างต่อเนื่องมีความพึงพอใจมอบหมายงานให้ครูปฏิบัติตรงตามความรู้ความสามารถและมีความเชื่อมั่นด้วยความพึงพอใจว่าคนทุกคนในสถานศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง

1.7.3 การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ หมายถึง ผู้บริหารมีความเพียรในการคิดกว้างและมองการณ์ไกลเพื่อพัฒนาสถานศึกษากล้าเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทางาน หลีกเลี่ยงการใช้อานาจหรือมุ่งประโยชน์ส่วนรวมพยายามคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่งเสริมการทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพงาน ใช้ทักษะและทุ่มเทความพยายามในการสอนงานให้กับครูผู้บริหารมีความเพียรในการส่งเสริมการเรียนรู้เป็นทีม มีความพยายามในการกระตุ้นให้เกิดการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อความเจริญก้าวหน้าพยายามติดตามผลการปฏิบัติงานของครูเป็นรายบุคคล รวมทั้งพยามส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและพัฒนาจุดด้อยของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

1.7.4 การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ หมายถึง ผู้บริหารเอาใจใฝ่ในความดีและมีศีลธรรมจริยธรรมสูง เอาใจใส่ติดตามงานสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยความรอบคอบเหมาะสม ผู้บริหารประพฤติตนเป็นที่ไว้วางใจ อุ่นใจ อุทิศเวลาให้กับงาน ไม่ทอดทิ้งงานแม้มีอุปสรรค มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับครู ผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชนด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอผู้บริหารมีความเพียรในการส่งเสริมการเรียนรู้เป็นทีม มีความพยายามในการกระตุ้นให้เกิดการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

เพื่อความเจริญก้าวหน้าหมั่นตรวจตราดูแลเอาใจใส่ป้องกันและขจัดเหตุของปัญหาที่จะเกิดขึ้นจดจ่อในการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพยึดระเบียบและจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.7.5 การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา หมายถึง ผู้บริหารใช้ปัญญาพินิจพิเคราะห์ในการทางานด้วยความเข้าใจหมั่นตรวจตราหาเหตุผลและแสดงพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีทาให้ครูมีความเชื่อมั่นและรักสถานศึกษาใช้ปัญญาพิจารณาเหตุผลในการทางานซึ่งทาให้ผู้ร่วมงานมีกาลังใจและตั้งใจปฏิบัติงานที่ดี และคิดเชิงบวกเพื่อเห็นภาพที่ดีของสถานศึกษา และใช้ปัญญาพิจารณาเหตุผลในการปรับปรุง ให้ก้าวหน้าแก้ไขการบริหารงาน อยู่เสมอทาให้ผู้ร่วมงานมีความสามัคคีในการปฏิบัติงานผู้บริหารมีความเพียรในการส่งเสริมการเรียนรู้เป็นทีม มีความพยายามในการกระตุ้นให้เกิดการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อความเจริญก้าวหน้าใช้ปัญญาในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ใช้ความคิดและสติปัญญาให้ครูมีภาวะผู้นาให้ครูมีภาวะผู้นาร่วมกันเพื่อความสำเร็จของสถานศึกษา

1.7.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของครูในการดำเนินกิจกรรม สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และสิ่งแวดล้อม โดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือที่ปรึกษา ออกแบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และเหมาะสมกับรูปแบบการสอน จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิต และอาชีพ โดยแสดงออกมาตามพฤติกรรมการปฏิบัติของครู แบ่งออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ การปฏิบัติมากที่สุดมาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.7.7 ด้านหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาสาระที่มีความซ้ำซ้อนในรายวิชาและข้ามรายวิชา บูรณาการกับบริบทสภาพแวดล้อมของชุมชนบูรณาการสาระความรู้ในศตวรรษที่ 21 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยกำหนดเวลาการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 รายบุคคลหรือกลุ่มย่อย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อน โดยการอภิปรายกลุ่ม และออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.7.8 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยลดเวลาในการฟังบรรยายแต่เพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากการสืบค้นและลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมแรงร่วมใจกันในการเรียนรู้ ไม่มุ่งเน้นการแข่งขัน ส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อน และร่วมกันอภิปรายกลุ่มมุ่งเน้นให้การเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นการ

เรียนรู้ที่มีความหมายต่อชีวิต มากกว่าเรียนเพื่อจบการศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้นั้นไปใช้ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรม โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษาในการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนจัดบรรยากาศการเรียนรู้โดยการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดคำถามและฝึกคิด ให้นักเรียนได้นำเสนอความคิดสร้างสรรค์โดยอิสระ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.7.9 ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน หมายถึง การใช้สื่อและเทคโนโลยีช่วยในการจัดการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนกับครูอย่างหลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ใช้สื่อและเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับนักเรียนรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย ให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงห้องเรียนไปสู่โลกภายนอกได้อย่างไร้ขีดจำกัด เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลที่สน ใจให้นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูลความคิดหรือผลงาน ให้นักเรียนได้สืบค้นเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศจากสื่อและเทคโนโลยีจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้อย่างกว้างขวาง และส่งเสริมให้นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในทางที่ถูก และครูสร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.7.10 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้วิธีการหรือเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทำการวัดและประเมินผลทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนวัด และประเมินผลก่อนการจดักิจกรรมการเรียนรู้ ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และหลังการจัดกิจกรรมการเรียน รู้โดยมุ่งให้น้ำหนักกับการวัดผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำ เทคโนโลยีมาใช้ในการวัด และประเมินผล จัดเก็บข้อมูลผลการประเมินนักเรียนรายบุคคล ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบและนำเสนอผลการประเมิน นำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนานักเรียนต่อไป ทำสถิติ ข้อมูลสารสนเทศนักเรียนรายบุคคล เพื่อตรวจสอบและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.7.11 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือผู้ที่ได้รับหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.7.12 ครูผู้สอน หมายถึง ครู พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน ครูอัตราจ้าง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 คุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิบาท 4

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.4 บริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 คุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร

คุณธรรม สำหรับผู้บริหาร เป็นคุณธรรมที่มีอยู่ในตัวผู้บริหาร นำหลักธรรมมาปฏิบัติจนเป็นอุปนิสัยติดตัว ประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรมสำหรับตนเอง คุณธรรมจริยธรรม เพื่อการปฏิบัติหน้าที่บริหาร และคุณธรรมจริยธรรมสำหรับสังคม จึงจะสำเร็จประโยชน์ดังต่อไปนี้นักบริหารจะต้องมีหลักธรรมสำหรับตัวนักบริหารที่มีจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่คุณงามความดี และเพื่อให้สำเร็จประโยชน์ในการบริหารงานตามหลักธรรมต่อไปนี้

พรหมวิหารธรรม 4 ประการ เป็นธรรมสำหรับผู้ใหญ่ เกิดความสบายใจอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข หมายความว่า ผู้เป็นใหญ่มีอำนาจหน้าที่ปกครองคน จะต้องมีคุณธรรม 4 ประการ จึงจะปกครองด้วยความราบรื่น มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

1) เมตตา ความรักใคร่ปรารถนาที่จะเห็นบุคคลอื่นเป็นสุข คือมีไมตรีจิตต่อคนและสัตว์

2) กรุณา ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจต่อการบำบัดทุกข์ยากของบุคคลอื่น

3) มุทิตา ความพลอยยินดีด้วย เมื่อเห็นคนอื่นได้ดี ไม่มีอิจฉาใคร

4) อุเบกขา ความมีใจเป็นกลาง มีความยุติธรรม ไม่ซ้ำเติมคนอื่น เมื่อเขาประสบทุกข์

อคติ 4 ประการ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง หรือผู้เป็นใหญ่ จะต้องเว้นหรือไม่มีอคติ 4 กับผู้ใต้บังคับบัญชาจึงจะได้รับความเป็นธรรม และมีความเคารพรัก เชิดชูผู้บริหาร นำเกียรติผู้บริหารไปเผยแพร่ให้ปรากฏ อคติ 4 ประกอบด้วย

1) ฉันทาคติ ลำอียงเพราะชอบ

2) โทสาคติ ลำเอียงเพราะเกลียด เพราะโกรธ

3) โมหาคติ ลำเอียงเพราะหลง เพราะโง่เขลาเบาปัญญา

4) ภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว เพราะเกรงอำนาจ

สัปปุริสธรรม 7 เป็นธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ คุณสมบัติของคนดี 7 ประการ คือ

1) ธัมมัญญุตา ความเป็นผู้รู้จักเหตุ คือ รู้จักหลักที่ทำให้เกิดผล

2) อัตถัญญุตา ความรู้จักผล คือ ผลที่สืบมาจากเหตุ

3) อัตตัญญุตา ความรู้จักตน คือรู้ว่าตนมีฐานะอย่างไรแล้วประพฤติตนให้เหมาะสมกับฐานะของตน

4) บุคคลัญญุตา ความรู้จักบุคคล คือ รู้ว่าใครควรคบและไม่ควรคบ

5) มัตตัญญุตา รู้จักประมาณ คือ รู้จักความพอดี

6) กาลัญญุตา รู้จักกาล คือรู้ว่าเวลาไหนควรทำอะไรดี

7) ปริสัญญุตา ความรู้จักสังคม คือ รู้ว่าสังคมใด ควรปฏิบัติอย่างไร

สรุป คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร คือ หลักธรรม และ หัวข้อการทำความดีสำหรับผู้ที่เป็นใหญ่ที่จะต้องนำมาปฏิบัติงานด้านการบริหารทั้ง 4 ฝ่ายงานให้เกิดเป็นลักษณะและนิสัยที่ดีงามสำหรับในสังคม และองค์กร

จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมในการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม มีศีลธรรม การปฏิบัติเหมาะสมของบุคคล อันจะนำความรุ่งเรืองและความสงบสุขมาสู่สังคม ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมครู และจริยธรรมในวิชาชีพครู มีอุดมการณ์ครู ยึดหลัก 5 ประการ คือ

1. เต็มรู้ คือมีความรู้บริบูรณ์ ประกอบด้วยความรู้หลัก 3 ประการ คือ 1) ความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ 2) ความรู้เรื่องโลก ควรมีประสบการณ์ชีวิตที่เพียงพอ เพื่อสามารถอธิบายได้ดี

2. เต็มใจ คือ ความมีใจเป็นครู การทำใจให้เต็มมีความหมาย 2 ประการ คือ 1) ใจครูมี 2 องค์ประกอบ คือ รักอาชีพ รักศิษย์ 2) ใจสูง มีจิตใจที่ดีงาม

3. เต็มเวลา คือ การรับผิดชอบ การทุ่มเทเพื่อการสอนคน ครูที่มีอุดมการณ์ต้องใช้ชีวิตครูเต็มเวลา เป็น 3 ส่วน คือ 1) งานสอน 2) งานครู 3) งานนักศึกษา

4. เต็มคน คือ การพัฒนาคนให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

5. เต็มพลัง คือ การทุ่มพลังสติ ปัญญา และความสามารถเพื่อการสอน

วินิตา สุทธิสมบูรณ์ (2541, หน้า 53) กล่าวว่าจริยธรรมมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตดังต่อไปนี้

1) เป็นประโยชน์ต่อตนเอง การปฏิบัติตามหลักธรรมย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อตนเอง เช่น ความรับผิดชอบ การรู้จักประมาณตน ย่อมทำให้ตัวเราได้รับความสำเร็จและความเจริญในชีวิต

2) ประโยชน์ต่อสังคม เช่น ความมีวินัย ความกตัญญู การรู้จักเคารพในความคิดของผู้อื่น การไม่เบียดเบียนกัน เหล่านี้ล้วนเป็นหลักที่ทำให้คนในครอบครัวและสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

3) ประโยชน์ทางจิตใจ การปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม นอกจากช่วยให้ประสบความสำเร็จ และก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม ทำให้ตัวเราเองอิ่มใจด้วยผู้วิจัยจะขอน้อมนำ

หลักธรรมแห่งความสำเร็จ “อิทธิบาท” มาใช้ในภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องประกอบด้วยหลักอิทธิบาท ที่จะส่งผลองค์การแห่งการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

สรุป จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร คือ การนำหลักธรรมมา คุณธรรม ศีลธรรม มาใช้เพื่อประพฤติปฏิบัติจนเป็นนิสัย ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานด้านต่างๆ ของผู้บริหาร เช่น งานด้านวิชาการ งานด้านบริหารทั่วไป งานด้านงบประมาณ และงานด้านบุคคล

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิบาท 4

ความหมายหลักธรรมอิทธิบาท 4

ความหมายหลักธรรมอิทธิบาท 4 มีคำอธิบาย และมีผู้ให้ความหมายของคำว่าอิทธิบาทไว้ดังนี้

มหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2539, หน้า 676) ได้กล่าวถึง อิทธิบาท วิภังค์ไว้ในอภิธัมมปิฎก เล่มที่ 35 ความว่า อิทธิบาท คือคุณให้บรรลุความสำเร็จ ได้แก่ 1) ฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) 2) วิริยะ (ความเพียร) 3) จิตตะ (เอาใจฝักใฝ่) 4) วิมังสา (การใช้ปัญญาพิจารณา สอบสวน)

มหามกุฏราชวิทยาลัย (2549, หน้า 94) ให้ความหมาย อิทธิบาท คือคุณเครื่องให้สำเร็จความประสงค์ 4 อย่าง ได้แก่ 1) ฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) 2) วิริยะ (ความเพียรประกอบสิ่งนั้น) 3) จิตตะ (เอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้นไม่ทอดธุระ) 4) วิมังสา (หมั่นตริตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น)

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2554, หน้า 352) (การจำแนกอิทธิบาท) ไว้ในอธัมมปิฎก เล่มที่ 35 อิทธิบาท มีอธิบายว่า ความกระทบ ฯลฯ การประคอง ความไม่ฟุ้งซ่านของบุคคลผู้เป็นอย่างนั้น ประกอบด้วย ฉันทิทธิบาท (ธรรมที่เป็นเหตุให้ประสบความสำเร็จคือฉันทะ) 2) วิริย อิทธิบาท (ธรรมที่เป็นเหตุให้ประสบความสำเร็จคือวิริยะ) 3) จิตติธิบาท (ธรรมที่เป็นเหตุให้ประสบความสำเร็จคือจิตตะ) 4) วิมังสิทธิบาท (ธรรมที่เป็นเหตุให้ประสบความสำเร็จคือวิมังสา)

พระไตรปิฎก (เล่มที่ 35 บรรทัดที่ 6810-6948 หน้าที่, 294-299) กล่าวไว้ในพระสุตตันตปิฎกทีฆนิกาย มหาวรรคและพระอภิธรรมปิฎก ว่าหลักธรรมที่นำให้ปฏิบัติตามได้ประสบความสำเร็จในงานที่ทำนั้น เรียกว่า“อิทธิบาท” ธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จประโยชน์มี 4 ประการคือ

1. เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วย ฉันทสมาธิปธานสังขาร
2. เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วย วิริยสมาธิปธานสังขาร
3. เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วย จิตตสมาธิปธานสังขาร
4. เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วย วิมังสาสมาธิปธานสังขาร

พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ในอังคุตตรนิกาย ทุก**นิบาต** ได้กล่าวถึง อิทธิบาท ในอิทธิปาทสูตร ดังนี้

อิทธิบาท (คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ) 4 ในพระธรรมวินัยนี้

1. เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วยฉันทสมาธิปธานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากฉันทะความเพียรสร้างสรรค์)

2. เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วยวิริยสมาธิปธานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากวิริยะความเพียรสร้างสรรค์)

3. เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วยจิตตสมาธิปธานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากจิตตะความเพียรสร้างสรรค์)

4. เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วยวิมังสาสมาธิปธานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากวิมังสาความเพียรสร้างสรรค์)

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) (2556, หน้า 160) ได้กล่าวถึง อิทธิบาท หมายถึงคุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ หรือคุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย มี 4 ประการ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) กล่าวไว้ว่า อิทธิบาท 4 คือ ทางแห่งความสำเร็จ จุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ถ้าเราพัฒนาคนถูกต้องอย่างที่ว่า มนุษย์ไม่แปลกแยก จากความจริงของธรรมชาติตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน ทุกอย่างก็สอดคล้องไปกันได้หมด ไม่มีอะไรเสียหาย เมื่อเราวางฐานได้ดีแล้วเราก็ใช้หลักการต่าง ๆ ในการทำงาน บนพื้นฐานที่ถูกต้องนั้น เราเอาธรรมะอะไรมาใช้ตอนนี้ก็เดินหน้าไปด้วยดี เช่น เอาหลักอิทธิบาทมาใช้ แทบทุกท่านรู้จัก “อิทธิบาท คือ หลักแห่งความสำเร็จ”

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) กล่าวไว้ว่า “อิทธิบาท 4” คือใช้คุณธรรมนำทางสู่ความสำเร็จที่ตนประสงค์ ต้องมีความพอใจ มีความเพียร มีสมาธิ จึงทำให้เกิดปัญญาและหัวใจของการบริการเชิงพุทธ ที่สำคัญที่สุด คือ “พรหมวิหาร 4” ต้องมีทั้ง เมตตา กรุณา ให้ความช่วยเหลือสั่งสอนผู้น้อย ให้เรียนรู้ที่จะอยู่ได้ด้วยตนเอง มีมุทิตา ปล่อยให้เขาเติบโตได้ ไม่เข้าการแทรกแซง และอุเบกขา รู้จักความพอดี ปล่อยวาง ฝึกจิตให้พอเพียงในสิ่งที่มีที่เป็น นี้คือหลักธรรมประจำใจ ที่จะช่วยให้เราดำรงชีวิต และบริหารงานได้อย่างที่ประเสริฐและบริสุทธิ์

พระเทพดิลก (ระแบบ ฐิตญาโณ) กล่าวไว้ว่า อิทธิบาท 4 คือ คุณธรรมที่จะนำผู้ประพฤติปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนประสงค์ ซึ่งต้องไม่เหลือวิสัย คือสิ่งที่ตนประสงค์นั้นต้องอยู่ในวิสัย ที่อาจใช้ความเพียร พยายาม ทำให้เกิดขึ้นได้ มิใช่เป็นความเพ้อฝันที่ไม่มีโอกาสจะประสบความสำเร็จได้ คุณธรรมกลุ่มนี้ทรงเรียกว่า อิทธิบาท 4

พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคโล) กล่าวไว้ว่า อิทธิบาท 4 คือ หลักธรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ในการกระทำกิจการงานหรือการอาชีพ ประการแรก คือ อิทธิบาท แปลความว่าทางแห่งความสำเร็จ กล่าวคือ ข้อปฏิบัติ ให้บรรลุความสำเร็จได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพนั่นเองพระมหาณรงค์ศักดิ์ ฐิติญาโณ ได้กล่าวว่า อิทธิบาท 4 คือ ความสำเร็จ ความสำเร็จด้วยดี การสำเร็จ ความกระทำให้แจ้ง ความเข้าถึงซึ่งธรรมเหล่านั้น อิทธิบาท คือ เวทนาขันธ์ สัญญา ขันธ์ สังขารขันธ์ วิญญาณขันธ์ ของ

บุคคลผู้บรรลุเหล่าธรรมนั้น เจริญอิทธิบาทธรรม คือ ย่อมเสพเจริญทำให้มากซึ่งธรรมเหล่านั้น ด้วยเหตุนั้น จึงเรียกว่า เจริญอิทธิบาทธรรม

พระราชวรมุนี ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมอิทธิบาท 4 ไว้ว่าอิทธิบาท 4 มีแรงจูงใจที่เกิดจากตนเอง คือ ความพึงพอใจในงานที่ทำโดยไม่เลือกว่าจะเป็นงานที่ยากหรือง่ายแม้จะมีเครื่องล่อใจหรือไม่ก็ตาม มีแต่มุ่งที่จะทำงานให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย เพราะมีความพอใจที่จะทำงาน ซึ่งจะช่วยให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงเป็นหลักธรรมที่ผู้บริหารจะต้องใช้ในการครองงาน เพราะประเทศต้องการคนทำงาน คนทำงานเท่านั้นที่จะเป็นผู้มีประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองความเจริญก้าวหน้าในส่วนตัวของผู้บริหารที่ดี จะส่งผลต่อความก้าวหน้าขององค์การหรือหน่วยงานอย่างแท้จริง คุณค่าของผู้บริหารงานคือผลสำเร็จหรือผลงานที่เกิดขึ้น ดังสุภาษิตที่ว่า “ค่าของคน อยู่ที่ผลของงาน” ผู้บริหารใช้อิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมในการบริหารย่อมจะกลายเป็นศูนย์รวมใจรวมงานและสามารถจัดการให้งานบรรลุผลไปได้ด้วยดี ดังนั้นการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องได้ทั้งงานและได้ทั้งน้ำใจของผู้ร่วมงาน ในการนี้ ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทั้งพระเดชและพระคุณในการบริหารงานอย่างเหมาะสมกลมกลืน จึงจะทำให้งานบรรลุเป้าหมายได้ อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับข้อเสนอของ

สุรพล เครือมะโนรมย์ ได้เสนอว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาในการบริหารงาน เพื่อให้การทางานมีประสิทธิผล บางครั้งผู้บริหารสถานศึกษาอาจไม่ให้ความสำคัญต่อการใช้หลักธรรมในการบริหารจัดการ ส่งผลให้ครูผู้สอนขาดขวัญกำลังใจ และบางครั้งผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมอย่างเพียงพอก็อาจนำหลักธรรมไปปฏิบัติได้ไม่ได้ผลเท่าที่ควรผู้บริหารจึงต้องสร้างภาพพจน์ให้เป็นที่ ศรัทธาและความเชื่อถือเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ ซึ่งสิ่งที่จะต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติคือ การมีความรัก มีความสงสาร มีความชื่นชมยินดีและมีใจเป็นกลางไม่ลำเอียงทั้งรายบุคคลและคณะบุคคล ผู้บริหารที่ดีควรใช้พระคุณมากกว่าพระเดชหรือใช้อำนาจบารมีมากกว่าอำนาจทางกฎหมาย

สุชีพ ปุญญานุภาพ กล่าวไว้ว่า อิทธิบาท 4 คือ คุณเครื่องให้บรรลุความสำเร็จ 4 อย่างด้วยกัน ได้แก่ 1) ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น 2) วิริยะ ความเพียร 3) จิตตะ เอาใจฝักใฝ่ 4) วิมังสา ใช้ปัญญาพิจารณาสอบสวน แล้วแสดงความต่างกันเพียงฝ่ายพระอภิธรรม เจริญโลกุตตรฌานประกอบด้วยอิทธิบาทธรรม

ชัยยงค์ พรหมวงค์ ได้กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการหล่อหลอมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดี มีคุณภาพเพื่อออกไปพัฒนาในอนาคตเด็กจึงเป็นทั้งทรัพยากรและผู้ใช้ทรัพยากร ตามแนวคิด 4 ประการ คือ 1) เด็กเป็นเป้าหมายของการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งมีจุดประสงค์ที่เปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่ปรารถนา ถ้าปราศจากเด็กแล้วโรงเรียนก็ไม่ต้องมีหรืออยู่ไม่ได้โรงเรียนจะมีแต่ผู้บริหาร ครูและอาคารเรียนสถานที่ได้อย่างไร เด็กจึงเป็นทรัพยากรป้อนกระบวนการของโรงเรียน 2) เด็กเป็นจุดเริ่มต้นของสังคมโรงเรียนต้องจาลองสังคมเพื่อให้เด็กมีโอกาสฝึกฝนลักษณะนิสัยตามแนวทางที่สังคมปรารถนาโรงเรียน

ที่พัฒนาทรัพยากรคือเด็ก เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนมากที่สุด ชุมชนหรือสังคมจะเกิดหรือตายอยู่ที่คุณภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นสมาชิกของสังคมในอนาคต 3) เด็กในฐานะทรัพยากรมีลักษณะแตกต่างจากทรัพยากรในรูปแบบอื่นตรงที่ว่า เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ผลิตและใช้ทรัพยากรในรูปแบบอื่นโรงเรียนจึงต้องพัฒนาเด็กให้เป็นผู้สามารถใช้ทรัพยากรอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) เด็กจะใช้ทรัพยากรที่มีค่าได้ต่อเมื่อเด็กมีคุณภาพ โรงเรียนจึงมีหน้าที่พัฒนาเด็กให้มีคุณภาพทั้ง
ความรู้ เจตคติและทักษะความชำนาญ

สนอง วรอุไร กล่าวไว้ว่า อิทธิบาท 4 คือ สูตรสำเร็จของชีวิต ตามพระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่าจิตเป็นรากฐานของสิ่งทั้งหลาย จิตประเสริฐกว่าสิ่งทั้งหลาย สิ่งทั้งหลายสำเร็จได้ด้วยจิต เพราะฉะนั้นความสำเร็จจึงอยู่ที่ใจ ไม่ว่าเราจะต้องการอะไรหากเราตั้งใจกำหนดจิตไว้มั่นคง ทุกสิ่งจะสำเร็จได้ดั่งใจ และอิทธิบาทสิ่ง ให้ถึงขั้น คือ ทำสิ่งต่างๆ ด้วยใจรัก ด้วยความพากเพียร ด้วยใจจดจ่อและใช้ปัญญาไต่สวนอย่างสม่ำเสมอ แล้วความสำเร็จจะไม่หนีไปไหน

อัครเมธี สิริวรานนท์ กล่าวไว้ว่า อิทธิบาท 4 คือ พระพุทธองค์ทรงตรัสไว้ว่าให้ประสบผลสำเร็จ แม้จะมีอุปสรรคอยู่บ้าง ก็ให้ยึดหลักอิทธิบาท 4 คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา เพื่อบอกทางแห่งความสำเร็จ ในชีวิตเกี่ยวกับการงานเมื่อจะทำงานใดๆ ให้ประสบผลสำเร็จ แม้จะมีอุปสรรคอยู่บ้างก็ให้ยึดหลักอิทธิบาท 4 คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา

สรุป อิทธิบาท 4 คือ เครื่องที่เป็นแนวทางที่จะส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานที่ทำซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 4 ประการ ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ที่ผู้บริหารจะต้องนำไปเพื่อประยุกต์ใช้ในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ให้เกิดความสำเร็จต่อไป

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนรู้เป็นการตั้งใจกระทำให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่ดีย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผู้สอนที่สอนอย่างมีหลักการมีความรู้และมีทักษะจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความหมายและมีคุณค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้กระบวนการเรียนรู้มิได้จำกัดวาจะต้องเกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้นดังนั้นการจัดการเรียนรู้ หรือที่เรียกกันว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องเรียนรู้ให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อยางถูกต้องและสัมฤทธิ์ผล การจัดการเรียนรู้ไมใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบอกให้จดจำและนำไปท่องจำเพื่อการสอบเท่านั้น แต่การจัดการเรียนรู้เป็นศาสตร์อยางหนึ่งซึ่งมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่านั้น นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

Hough and Duncan (1970, pp. 12-14) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าหมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผลเป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอยางสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร (curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิค การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

3. ด้านการวัดผล (measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2533, หน้า 460) อธิบายความหมายการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ คือ สถานการณ์อยางหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกบผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม

2. ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่

3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542, หน้า 255) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549, หน้า 21-22) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ความรู้ลึกเรื่องเนื้อหาสาระ เทคนิคกระบวนการจัดการเรียนรู้ การสร้าง การเลือก การใช้สื่อแหล่งเรียนรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 2) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหวางผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ โดยแยกย่อยเป็น องค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านองค์ประกอบรวม หมายถึง องค์ประกอบด้านโครงสร้างที่มาประกอบกันเป็นการสอน อันประกอบด้วย ครูหรือผู้สอนหรือวิทยากร นักเรียนหรือผู้เรียน และหลักสูตร

2. ด้านองค์ประกอบย่อย หมายถึง องค์ประกอบด้านรายละเอียดของการสอน ซึ่งจะต้องประกอบด้วยกระบวนการเหล่านี้จึงจะทำให้เป็นการสอนที่สมบูรณ์ ได้แก่

2.1 การตั้งจุดประสงค์การสอน เป็นองค์ประกอบสำคัญอันดับแรกของการสอนทำให้ผู้สอนทราบว่าจะสอนเพื่ออะไร ให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใดบ้าง มากน้อยเพียงใด เป็นการสอนที่มีเป้าหมาย ขณะเดียวกันการตั้งจุดประสงค์การสอนจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในการเตรียมเนื้อหาการสอน การเลือกใช้วิธีสอน เลือกใช้สื่อการสอน และการวัดผลให้สอดคล้องกบจุดประสงค์การสอน

2.2 การกำหนดเนื้อหา จะทำให้ผู้สอนได้ทราบว่าจะสอนอะไร ผู้เรียนควรได้รับประสบการณ์ใดบ้าง ประสบการณ์ใดควรได้รับก่อน และในขอบเขตมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะทำให้ผู้สอนทราบวาจะสอนอย่างไร ใช้วิธีการใดในการเสนอหรือสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะต้องใช้วิธีการที่เหมาะสม อาจใช้วิธีเดียวหรือหลายวิธีในการสอนแต่ละครั้ง โดยจะต้องเป็นวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชากับผู้เรียน กับสภาพห้องเรียนและสอดคล้องกบจุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

2.4 การใช้สื่อการสอน เนื่องจากสื่อการสอนเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ชัดเจนและเร็วขึ้น ตลอดจนช่วยเร้าความสนใจได้ดี สื่อการสอนที่ดี จะช่วยให้การสอนดำเนินไปได้ราบรื่นและสะดวกคล่องตัวแก่ผู้เรียน การเตรียมสื่อการสอนทำให้ผู้สอนทราบวาจะใช้อะไรเป็นสื่อช่วยสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

2.5 การวัดและประเมินผล เพื่อที่จะทราบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในอดีตการวัดและประเมินผลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อสอบซึ่งไม่สามารถตอบสนองเจตนารมณ์การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิด ลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการหลากหลายเพื่อสร้างองค์ความรู้ ผู้สอนต้องตระหนักว่าการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการเดียวกัน และจะต้องวางแผนไปพร้อม ๆ กัน

อุษณีย์ พลัง (2555) สรุปความหมายการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนความคิด เพื่อให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเกิดการเปลี่ยน แปลงพฤติกรรม เกิดพัฒนาการทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมประกอบด้วยครูผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร วิธีการสอน วัตถุประสงค์ของการสอน สื่อการสอนและการวัดและประเมินผล

พระพิศาล ปภสฺสโร (อนัตย์) (2556) สรุปความหมายการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีวิธีการและกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสม ทั้งนี้ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งต้องมีการวางแผนในการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านหลักสูตร หมายถึง โครงสร้าง เนื้อหารายวิชา มวลประสบการณ์ แผนประสบการณ์ แนวทางในการปฏิบัติหรือกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เจตคติ ทั้งทางร่างกายและอารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถ่ายทอดให้กับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดให้สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชาที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามจุดหมายของหลักสูตร ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ถ่ายทอดเรื่องราวที่เป็นความรู้และประสบการณ์ไปสู่ผู้เรียน โดยผ่านวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการต่างๆ ที่ใช้เป็นตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนได้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการพิจารณาหาข้อสรุปและตัดสินว่า ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาการเรียนรู้มากน้อยเพียงใดโดยมีกระบวนการวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน

วิจารณ์ พานิช (2556, หน้า 52) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บทบาทความเป็นครูเปลี่ยนจากผู้สอนมาเป็นโค้ชที่จำเป็นต้องมีวิธีการที่สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้รอบด้าน สามารถบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ที่มีให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดยใช้สติปัญญา สามารถดำรงอยู่ภายในโลกความเป็นจริงได้อย่างปกติสุข

สุพรรณี ชาญประเสริฐ (2557, หน้า 11) กล่าววา การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนได้เตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริงเน้นการศึกษาตลอดชีวิต ด้วยวิธีการที่มีความยืดหยุ่น มีการกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ภาสกร เรืองรอง และคนอื่น ๆ (2557, หน้า 203) สรุปว่าในศตวรรษที่ 21 ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดมาเป็นผู้แนะนำหรือที่ปรึกษาออกแบบระบบการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้จากภายใน ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง วัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับวิธีการหรือรูปแบบการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันมีความสามารถในการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ในลักษณะเปิด เพื่อส่งเสริมนักเรียนเกิดการตื่นตัวแบบผ่อน (relaxed alertness) ซึ่งเป็นภาวะที่เหมาะสมกับการเรียนรู้

นวพร ชลารักษ์ (2558, หน้า 71) สรุปวา การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นให้ทั้งผู้เรียนและครูก้าวเข้าสู่การเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน ผู้ที่ต้องพัฒนาไม่ใช่เพียงผู้เรียนเท่านั้นแต่รวมไปถึงครูด้วยที่ต้องปรับบทบาทเป็นครูในศตวรรษที่ 21 โดยการไม่ตั้งตนเป็น “ผู้รู้” แต่เป็น “ผู้เรียนรู้” เรียนไปพร้อมกับผู้เรียน ปรับกระบวนการเรียนการสอนเป็น “สอนน้อย เรียนมาก” เรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียนรู้จากชีวิตจริง เรียนรู้จากความซับซ้อนและไม่ชัดเจนของโลกและสังคม รวมไปถึงสร้างความรู้ขึ้นใช้เองและส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นใช้เองเช่นกัน ครูต้องพัฒนาและปรับเปลี่ยนบทบาทเป็น “โค้ช” และการออกแบบการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2558, หน้า 4) อธิบายว่า ในศตวรรษที่ 21 การจัดกระบวนการเรียนรู้ เปลี่ยนบทบาทครูจากผู้บรรยายมาเป็นคณะครูร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ (pedagogy) ให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือไปเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และ

เสนอแนะเครื่องมือการเข้าถึงองค์ความรู้ผานวิธีการต่างๆ โดยเฉพาะผ่าน Technology ให้เข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในห้องเรียน เรียกกระบวนการเรียนรู้แบบนี้ว่าActive Learning ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (student-centered)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูในการดำเนินกิจกรรม สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และสิ่งแวดล้อม โดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือที่ปรึกษา ออกแบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง วัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และเหมาะสมกับรูปแบบการสอน จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ และผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน 4. ด้านการวัดและประเมินผล

แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาทุกระดับเพราะเป็นโครงร่างกำหนดกรอบแนวทางการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต รวมทั้งเป็นแนวทางในการให้การศึกษา ให้วิชาความรู้ การถ่ายทอดวัฒนธรรม การปลูกฝังเจตคติและค่านิยม การสร้างความเจริญเติบโตความสมบูรณ์ทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดในแวดวงนักศึกษา มีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้มากมาย โดยไม่สามารถทำให้ทุกคนเห็นพ้องกับความหมายใดเพียงความหมายเดียว เพราะหลักสูตรเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาแต่อาจแบ่งกลุ่มความหมายของหลักสูตรได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มความหมายที่เน้นถึงเนื้อหาสาระที่จะต้องเรียนรู้
2. กลุ่มความหมายที่เน้นความหมายสำคัญของจุดหมายที่ต้องการให้เกิดกบผู้เรียน
3. กลุ่มความหมายที่เน้นกระบวนการที่จะพัฒนาผู้เรียน

สงัด อุทรานันท์ (2538, หน้า 6) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ลักษณะใดลักษณะหนึ่งต่อไปนี้

1. หลักสูตร คือ สิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาสาระที่จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว

2. หลักสูตร ประกอบด้วย ประสบการณ์ทางการเรียนซึ่งได้วางแผนล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวังจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ต้องการ

3. หลักสูตร เป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน

4. หลักสูตร ประกอบด้วย มวลประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งเขาได้ทำได้รับรู้ และได้ตอบสนองต่อการแนะแนวของโรงเรียน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539, หน้า 9) ให้ความหมายหลักสูตรวา คือ ' SOPEA ประกอบด้วย

S คือ Subject matter ได้แก่ เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน

O คือ Object ได้แก่ วัตถุประสงค์

P คือ Plans ได้แก่ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์แก่นักเรียนที่คาดหวัง

E คือ Learner's Experience ได้แก่ ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนมาจัดโดยโรงเรียน

A คือ Education Activities ได้แก่ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียน

ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา (2540, หน้า 3-5) ได้อธิบายความหมายของ "หลักสูตร" ว่ามีความแตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายที่แคบสุดจนถึงกว้างสุด แต่จำแนกความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตร ออกเป็น 2 ข้อใหญ่ ๆ ดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียน นักการศึกษาที่มีความคิดเห็นว่า หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียนนั้น มองหลักสูตรในลักษณะที่เป็นเอกสาร หรือโครงการการศึกษาที่สถาบันการศึกษาได้วางแผนไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ หลักสูตรตามความหมายนี้ หมายรวมถึง แผนการเรียนหรือรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดให้เรียนรวมทั้งเนื้อหาวิชาของรายวิชาต่าง ๆ กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล ซึ่งได้กาหนดไว้ในแผน ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มนี้ไม่รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้หรือการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง แต่ทั้งแผนประสบการณ์การเรียนกบการสอนที่ปฏิบัติจริงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

2. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สถาบันการศึกษาจัดให้ซึ่งหมายรวมถึงประสบการณ์การเรียนและการนำหลักสูตรไปใช้ด้วย แนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของทั้ง Taba และ Tyler ที่เห็นว่า หลักสูตรประกอบด้วยจุดมุ่งหมายประสบการณ์ทางการศึกษาหรือเนื้อหาการจัดประสบการณ์ทางการศึกษาหรือการจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล

ธำรง บัวศรี (2542, หน้า 7-8) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ตามจุดหมายที่ได้กาหนดไว้ ประกอบด้วย (1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (2) จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (3) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (4) วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และ (5) ประเมินผล

Caswell and Campbell (1935, p. 66) ให้จำกัดความว่า หลักสูตรเป็นสิ่งที่ประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งมวลของเด็กภายใต้การแนะแนวของครู Taba (1962, p. 11) สรุปเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างสั้นๆ ว่า หลักสูตรเป็นแผนการเกี่ยวกับการเรียนรู้

Good (1973, p. 157) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อสำเร็จหรือรับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหนึ่ง

2. หลักสูตร หมายถึง เค้าโครงสร้างทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอนซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็กเพื่อให้สำเร็จการศึกษาและสามารถเข้าศึกษาต่อในทางอาชีพต่อไป

3. หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนและสถานศึกษาจากความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมา

สรุป หลักสูตร คือ แบบแผนการจัดประสบการณ์ให้กบผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนที่ประกอบไปด้วย จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระและประสบการณ์ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน สำเร็จการศึกษาตามความมุ่งหมายที่ได้กาหนดไว้ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน มีผู้ให้ความหมายที่คล้ายคลึงกนในหลักการ แต่มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ดังนี้

สุมิตร คุณานุกร (2528, หน้า 136-137) ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ แนวทางการจัดกิจกรรมหรือการสอนยอมแตกต่างกนตามสภาพและลักษณะของเนื้อหาวิชาผู้สอนจะต้องรู้จักเลือกใช้วิธีสอนและสื่อการเรียนรู้การสอนอย่างเหมาะสม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 72) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการกระทำทุกสิ่งทุกอยางที่จัดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุสู่จุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม (2544, หน้า 236-237) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุสู่จุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

ไสว ฟักขาว (2544, หน้า 18) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่มีการวางแผนเพื่อจัดสภาพการณ์ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่างๆ ตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งในระหว่างการปฏิสัมพันธ์นั้นผู้สอนก็จะได้เรียนรู้จากผู้เรียนด้วย

อรทัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ (2544, หน้า 11) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมประสบการณ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่มีความหมายกับผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านี้ด้วยตนเอง โดยการสังเกต วิเคราะห์ ปฏิบัติ สรุป เพื่อสร้างนิยามความหมายและผลิตองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ทุกด้านอย่างสมดุล

Gagne, Briggs, and Wager (1992, pp. 190-194) ได้เสนอว่า ในการสอนใด ๆ ผู้สอนควรจัดให้มีเหตุการณ์ในการสอน 9 เหตุการณ์ (nine events of instruction) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจ เหตุการณ์ดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้นเรียงไปตามลำดับขั้นหรือไม่ก็ได้ และบางเหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นซ้ำในหลายช่วงของการเรียนการสอน เหตุการณ์การเรียนการสอนทั้ง 9 เหตุการณ์นี้ ได้แก่ 1. การสร้างความสนใจ 2. การบอกจุดประสงค์ 3. การกระตุ้นให้ระลึกถึงการเรียนรู้ที่มีมาก่อนอ4. การนำเสนอความรู้และสื่อการเรียนรู้ 5. การชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ 6. การให้ปฏิบัติและฝึกฝน 7. การให้ข้อมูลป้อนกลับ 8. การประเมินผลการปฏิบัติ 9. การส่งเสริมให้จดจำความรู้และถ่ายโยงความรู้ เหตุการณ์การเรียนการสอนทั้ง 9 เหตุการณ์นี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนเพื่อนำไปจัดให้เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนมีนักวิชาการได้อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

Smith and Ragan (1999, pp. 114-115) ได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กบผลการเรียนรู้ประเภทใดก็ได้ ที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ (introduction) ขั้นสอน (body) ขั้นสรุป (conclusion) และขั้นประเมินผล (assessment) โดยขั้นตอนในการนำเสนอการเรียนการสอนแต่ละขั้นที่นำเสนอ มีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

1. ขั้นนำ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ส่งเสริมความสนใจ และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องใหม่ซึ่งเก็บไว้ ในความจำระยะยาวนำกลับมาสู่ความจำทำงานเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่เหตุการณ์การเรียนการสอนในขั้นนี้ ประกอบด้วย

1.1 การสร้างความสนใจ ทำได้โดยการตั้งคำถามที่ดึงความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียนในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจหรือเรื่องที่เป็นประสบการณ์ใกล้ตัว ผู้สอนอาจใช้การสาธิตการนำเสนอภาพเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนเป็นการดึงความสนใจของผู้เรียน

1.2 การบอกจุดประสงค์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ว่า พฤติกรรมหรือการกระทำอย่างใดที่แสดงผลการเรียนรู้ของตนหรือเป็นสิ่งที่ผู้สอนคาดหวัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตั้งจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ

1.3 การกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงการเรียนรู้ที่มีมาก่อน เพื่อให้ผู้เรียน เห็นความสัมพันธ์ของการเรียนรู้สิ่งใหม่กับสิ่งที่ผู้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น ซึ่งทำได้โดยการพูดคุย สนทนา การใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

2. ขั้นสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้ดึงเอาความรู้เดิมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้สิ่งใหม่นำออกมาใช้สร้างความรู้ ความเข้าใจกับสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ เหตุการณ์การเรียนการสอนในขั้นนี้ประกอบด้วย

2.1 การนำเสนอความรู้และสื่อการเรียนรู้ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสาธิต การนำเสนอตัวอย่าง การบอกเล่าโดยตรง การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบ ในการนำเสนอความรู้อาจใช้วิธีอุปนัยหรือวิธีนิรนัย ถ้าเป็นการเรียนรู้ความคิดรวบยอดที่เป็นรูปธรรมควรใช้วิธีอุปนัย โดยให้นักเรียน

ได้เห็นตัวอย่างหลากหลายแล้วสรุปความหมายของสิ่งนั้นด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องนามธรรมควรใช้วิธีนิรนัย และอาจนำเสนอด้วยภาพหรือแผนภูมิ

2.2 การนำเสนอและชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถ้าเป็นเรื่องใหม่ที่ผู้เรียนไม่เคยรู้มาก่อน ก็จำเป็นต้องบอกโดยตรง ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสามารถค้นพบได้ด้วยหลักเหตุผล ผู้สอนก อาจนำเสนอความรู้โดยวิธีให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ นอกจากนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนต้องการการชี้แนะจากผู้สอนมากและบางคนก็ไม่ต้องการการชี้แนะ ดังนั้นผู้สอนจึงควรใช้วิจารณญาณในการดำเนินการ

2.3 การให้ผู้เรียนปฏิบัติและฝึกฝนจากแบบฝึกหัดหรือตัวอย่างต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

2.4 การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน ข้อมูลป้อนกลับที่ให้กับผู้เรียน มีจุดมุ่งหมายแบ่งได้ 2 ประการ คือ ประการแรกมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายประการสุดท้ายเพื่อให้สารสนเทศเกี่ยวกบผลการปฏิบัติของผู้เรียนว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไร ช่วยให้ผู้เรียนทราบความกาวหน้าของการปฏิบัติว่าเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร และชี้ให้เห็นแนวทางที่จะปรับปรุงแกไข

3. ขั้นสรุป จุดมุ่งหมายในขั้นนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้สรุป และทบทวนความรู้ที่ได้รับว่าเพิ่มขึ้นจากเดิมหรือไม่อยางไร จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อยางไร เหตุการณ์การเรียนการสอนในขั้นนี้ ประกอบด้วย

3.1 การรวบรวมและสังเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ใหม่

3.2 การส่งเสริมให้นักเรียนจดจำความรู้และถ่ายโอนความรู้ โดยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้กบสถานการณ์ต่าง ๆ ที่แตกต่างไปจากแบบฝึกหัด

4. ขั้นประเมินผล จุดมุ่งหมายในขั้นนี้เพื่อให้ผู้สอนรู้วาผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่และเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนเพื่อซ่อมเสริมหรือดำเนินการปรังปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนั้น การจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทนำให้มากที่สุดคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ความเข้าใจ พัฒนาทักษะและมีความเชื่อมันในศักยภาพการเรียนรู้ของตนเอง

สรุป การจัดการเรียน การสอน คือ กระบวนการจัดกิจกรรมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ด้วยวิธีต่าง ๆ ตามลักษณะของเนื้อหาวิชา มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุสู่จุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้ ผู้เรียนเกิดพัฒนาการตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ

3. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีในการสอน มีรายละเอียด ดังนี้

นักวิชาการให้ความหมายของสื่อและเทคโนโลยีในการสอน ไว้ดังนี้

Heinich, Molenda, Russell, and Smaldino (1996, p. 5) ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน คือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้เป็นสื่อกลางหรือเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน

Newby, Lehman, Russell, and Stepich (1999, p. 91) ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน คือ เครื่องมือที่ใช้ในการส่งผานความรู้จากครูไปยังผู้เรียน โดยเครื่องมือต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ในการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ๆ และสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้มากยิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2545, หน้า 6) ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน คือ เครื่องมือของการเรียนรู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ตลอดจนทักษะและประสบการณ์ไปสู่ผู้เรียน อีกทั้งช่วยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางความคิด การสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้แก่ผู้เรียนสื่อการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันมีอิทธิพลสูงต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนี้สื่อการเรียนการสอน สามารถแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยใช้หนังสือที่เป็นตัวเขียนหรือตัวพิมพ์เป็นสื่อเพื่อแสดงความหมาย สื่อสิ่งพิมพ์มีหลายประเภท เช่น เอกสารหนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร จุลสาร จดหมาย จดหมายเหตุ บันทึก รายงาน วิทยานิพนธ์ เป็นต้น สื่อ สิ่งพิมพ์นั้นมีประโยชน์ คือ สะดวกในการพกพา สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แบบเรียน ตำรา เป็นสื่อที่เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้เพราะมีกระบวนการในการผลิตอยางเป็นระบบ ซึ่งเป็นที่เชื่อถือและยอมรับให้เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ที่สำคัญ ในปัจจุบันได้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีมาใช้แทนสื่อสิ่งพิมพ์มากขึ้น เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) แต่การใช้ประโยชน์ยังต่างกัน

2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กบเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น แถบบันทึกภาพพร้อมเสียง (วีดิทัศน์) สไลด์ แถบบันทึกเสียง สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้สื่อเทคโนโลยี ยังหมายรวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีที่สำคัญและเป็นที่นิยมในปัจจุบัน คือ สื่อคอมพิวเตอร์ เนื่องจากสื่อคอมพิวเตอร์สามารถตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างรวดเร็ว และค่อนข้างมีประสิทธิภาพ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน ต้องใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์หลักในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ผู้เรียนสามารถหาความรู้ ผ่านอินเทอร์เน็ตได้อยางรวดเร็วและเรียนรู้ด้วยตัวเองนอกห้องเรียน

3. สื่ออื่น ๆ นอกจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยีแล้ว ยังมีสื่ออื่น ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าสื่อ 2 ประเภทดังกล่าวข้างต้น ได้แก่

3.1 สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสภาพที่อยู่รอบตัวผู้เรียน เช่น พืชผัก ผลไม้ สัตว์ชนิดต่าง ๆ ปรากฏการณ์แผ่นดินไหว สภาพดินฟ้าอากาศ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งวิทยาการหรือแหล่งการเรียนรู้ ห้องสมุด ชุมชน สังคม วัฒนธรรม เป็นต้น

3.2 สื่อกิจกรรมหรือกระบวนการ หมายถึง สื่อที่อยู่ในรูปแบบของการนำเสนอ ซึ่งต้องอาศัยกิจกรรมหรือกระบวนการเป็นตัวกลางในการนำเสนอความรู้และประสบการณ์ ดังนั้นจึงเรียกสื่อประเภทนี้ ว่าสื่อประเภทวิธีการ

3.3 สื่อวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ หมายถึง สื่อรูปธรรมที่ผู้เรียนสามารถ จับต้องได้และสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน สื่อเหล่านี้เป็นตัวกลางที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ใหม่และให้ประสบการณ์การเรียนรู้ต่อผู้เรียน ตัวอย่างของสื่อวัสดุ เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ สถิติ กราฟ เป็นต้น สื่อที่เป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น ในการปฏิบัติงาน เช่น อุปกรณ์ทดลองทางวิทยาศาสตร์ อุปกรณ์ในการปลูกต้นไม้ เครื่องครัว อุปกรณ์การกีฬา เป็นต้น

สมจิต จันทร์ฉาย (2557, หน้า 159-161) กล่าวว่า หลักการที่ควรนำมาใช้ในการพิจารณาสื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกบจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา การเรียนรู้ทั้งนี้เพราะสื่อแต่ละประเภทมีประสิทธิภาพในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

2. สื่อการเรียนการสอนต้องเหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านพัฒนาการของร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมในแต่ละช่วงวัย ซึ่งเกี่ยวข้องอย่างมากกับความสามารถในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างกันในด้านของวิธีการเรียนรู้

3. สื่อการเรียนการสอนต้องเหมาะสมกบวิธีสอนหรือรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ เนื่องจากวิธีสอนและรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบมีลักษณะเฉพาะเพื่อตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้เฉพาะที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิธีสอนหรือรูปแบบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

4. สื่อการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับสภาพของการนำไปใช้และค่าใช้จ่าย มีสื่อหลายชนิดที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้เดียวกันได้ผู้สอนสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของการนำไปใช้และค่าใช้จ่าย

5. สื่อการเรียนการสอนต้องมีความสะดวกใช้และสอดคล้องกับความสามารถของผู้ใช้สื่อการเรียนรู้บางชนิดเป็นสื่อสมัยใหม่ที่ผู้ใช้อาจไม่มีความชำนาญในการใช้ดีพอ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้ใช้จะต้องศึกษาและใช้สื่อนั้นๆ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ หรือขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ

6. สื่อการเรียนการสอนต้องทำหน้าที่ได้อยางมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้นั้นควรทำหน้าที่ได้อยางคุ้มค่า คุ้มเวลาและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นสื่อที่มีลักษณะดึงดูดความสนใจของผู้เรียน สามารถสร้างความเข้าใจเนื้อหาสาระให้กับผู้เรียนได้ถูกต้องตรงตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ โดยไม่เสียเวลามาก

สรุป ได้ว่า สื่อและเทคโนโลยีในการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้เป็นสื่อกลางที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ตลอดจนทักษะและประสบการณ์ไปสู่ผู้เรียนโดยสื่อต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน อีกทั้งช่วยสร้างสถานการณ์

การเรียนรู้ที่กระตุ้นผู้เรียนในเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ และสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้เร็วยิ่งขึ้นประเภทของสื่อการเรียนการสอน

ดังนั้น การพิจารณาสื่อและเทคโนโลยีในการสอน ควรคำนึงถึงจุดประสงค์ เนื้อหาการเรียนรู้ วิธีการสอน ความแตกต่างของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย ตลอดจนความสามารถของผู้ใช้สื่อ แนวคิดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วย กระบวนการย่อย ได้แก่ การวัดผล (measurement) และการประเมินผล (assessment) ทั้งการวัดผลและประเมินผลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกนอย่างแยกไม่ออกในทางการศึกษาจึงมักใช้คำว่า “การวัดประเมินผล” ในการออกแบบการเรียนการสอนซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้นั้น การวัดประเมินผลในที่นี้ จึงหมายถึง การวัดประเมินผลการเรียนรู้ (assessment of learning) ซึ่งเป็นกระบวนการรวบรวมหลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ต่างๆ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อตัดสินคุณค่าการบรรลุวัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานทางวิชาการในเชิงสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สารสนเทศดังกล่าวนำไปใช้ในการกาหนดระดับคะแนนให้ผู้เรียนรวมทั้งใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2555, หน้า 37)

สมจิต จันทร์ฉาย (2557, หน้า 164) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึงการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งเกี่ยวกับผลงาน (product) ที่เกิดจากการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน (performance) ของผู้เรียน โดยอาศัยเครื่องมือการรวบรวมข้อมูล เช่น แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชิ้นงานของผู้เรียน แบบรายงานตนเอง เป็นต้น

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2521, หน้า 21) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง ขบวนการ ในการกาหนดสัญลักษณ์หรือตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อแทนคุณภาพหรือปริมาณของสิ่งนั้นอยางมีกฎเกณฑ์ที่เชื่อถือได้

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535, หน้า 15) กล่าวว่า การวัดเป็นกระบวนการเชิงปริมาณในการกำหนดค่าตัวเลข หรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะ ของสิ่งที่วัด โดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

สมจิต จันทร์ฉาย (2557, หน้า 169) กล่าววา ่ การประเมินผล หมายถึง การตีความข้อมูลที่ได้จากการวัด

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2520, หน้า 176) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือการกระทำใดๆ โดยเปรียบเทียบกบเกณฑ์มาตรฐาน Gronlund (1976, p. 6) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการอย่างมีระบบ (systematic process) ที่อธิบายสิ่งที่ต้องการประเมินทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยประกอบกบการตัดสินคุณค่าให้กบสิ่งนั้น ซึ่งใช้การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ หรือ มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

Noll (1965, p. 7) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการกำาหนดคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัดในเชิงปริมาณ โดยผลการวัดจะแสดงออกในรูปจำนวน หรือตัวเลขที่มีหน่วยคงที่

สรุป การวัดและประเมินผล คือ กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้อย่างมีระบบ เพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือไม่โดยอาศัยเครื่องมือในการรวมรวมข้อมูล แล้วเปรียบเทียบกบเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

2.4 บริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนชุมชนวังสะพุง ตำบลวังสะพุง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย 42130 โดยการนำของ ดร. ธีรวุฒิ เจริญราษฎร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเลย ได้มาดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ต่อมาได้มีการแยกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเลย เพิ่มอีก 1 แห่ง เป็นเขตพื้นที่ 3 แห่ง และมีการแยกส่วนราชการออกเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยในเขตพื้นที่จังหวัดเลยและจังหวัดหนองบัวลำภู ได้จัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย-หนองบัวลำภู ต่อมาในในวันที่ 9 กรกฎาคม 2554 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้มีการย้ายสำนักงานที่เดิมไปตั้งอยู่บ้านเลขที่ 256 หมู่ที่ 3 บ้านโนนสว่าง ตำบลศรีสงคราม อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย 42130 จนถึงปัจจุบันนี้ มีพื้นที่รับผิดชอบ 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอวังสะพุง อำเภอภูหลวง อำเภอภูกระดึง อำเภอหนองหิน อำเภอผาขาว และอำเภอเอราวัณ มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 20,756 คน ครูและบุลากรทางการศึกษา 1,636 คน ผู้บริหาร 134 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 12, 2565)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการโดยใช้หลักอิทธิบาท 4

พระอภินันท์ กนฺตสีโล (สิงมาดา), สุนทร สายคา และเจ้าอธิการบุญช่วย โชติวโส (2560, หน้า 66–69) ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอนาดูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 โดยภาพรวมและรายด้านปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิมังสา รองลงมาคือด้านจิตตะและด้านฉันทะตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านวิริยะ 2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านตำแหน่งหน้าที่ พบว่า จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตาม

ประสบการณ์การทางาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันเช่นกัน 3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในหลักอิทธิบาท 4 เป็นอย่างดี พร้อมกันนี้มีข้อเสนอแนะในการนาหลักธรรมเกี่ยวกับหลักอิทธิบาท 4 มาบูรณาการเข้ากับทุกกิจกรรมภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในเชิงประจักษ์ สามารถพิสูจน์ผลสำเร็จเป็นรูปธรรมได้

พระมหาบัญญัติ สุจิตฺโต, สิน งามประโคน, พระมหาสมบัติ ธนปณฺโญ (2563, หน้า 259-262) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) วินัยและการรักษาวินัย 5) การออกจากราชการ รวมถึงการพัฒนาโรงเรียนโดยใช้แนวทางการนำเสนอรูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ 1) ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในการบริหารงานบุคคล 2) วิริยะ ความเพียรพยายามในการบริหารงานบุคคล 3) จิตตะ ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในการบริหารงานบุคคล 4) วิมังสา การพิจารณาใคร่ครวญเหตุผลเห่งความสำเร็จการบริหารงานบุคคล ผลการประเมินรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิพบว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานบุคคลมีการบริหารงานบุคคลที่ดีมีประสิทธิภาพเป็นอย่างดีเยี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวง ขุนพรหม (2558) ที่สรุปผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วยโครงสร้างการบริหารงานบุคคลการวางแผนอัตรากำลังและกำหนด ตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การวินัยและนิติการ และการวิจัยการบริหารงานบุคคล ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสกลธ์ ขุนสนิท (2552) ที่สรุปผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วยการบริหารด้านสิ่งแวดล้อม งบประมาณ การพัฒนางานทั่วไป การวางแผน การสรรหาและเลือกสรรบุคลากร การประเมินและพัฒนาบุคลากร ด้านวินัย และการสร้างขวัญและกำลังใจ ซึ่งผลการใช้รูปแบบการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล และยังพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิน งามประโคน, พีรวัฒน์ ชัยสุข, พระครูภัทรธรรมคุณ, พระมหาสมบัติ ธนปณฺโญ และเกษม แสงนนท์ (2562, หน้า 134-146) ที่สรุปผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลในปัจจุบันในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารจะต้องวางนโยบาย แผนการพัฒนาบุคลากรประจำทุกปี และปฏิบัติตามแผนให้ชัดเจนและประยุกต์กับหลักอิทธิบาท 4 หลักปฏิบัติที่เป็นบันไดแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติกิจทุกอย่าง 1) ฉันทะ ความพอใจในการบริหาร ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ 2) วิริยะ ความเพียรไม่ท้อถอยในการประกอบกิจนั้นๆ ด้วยการลงมือปฏิบัติอย่างไม่ย่อท้อ 3) จิตตะ เอาใจใส่ไม่ทอดธุระในเรื่องนั้นๆ ด้วยการร่วมกันตัดสินใจปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างถูกต้องและ

เหมาะสม 4) วิมังสา จะต้องทำงานนั้นต่อไป บันไดสู่ความสำเร็จสี่ประการที่กล่าวนี้ข้อสุดท้ายสำคัญสุดเพราะเป็นการพิจารณาร่วมกันติดตามผลงานที่ทำและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานร่วมกันคิดพัฒนาปรับปรุงให้งานดีขึ้นเพื่อรับผลประโยชน์ที่ได้จากการบริหารเพื่อความสำเร็จและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

พระดร. เจริญ บุญทศ, ดร. ลัดดาวัลย์ คงทอง (2563, หน้า 74-79) ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนโรงเรียนมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขตกลุ่ม 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขตกลุ่ม 3 โดยส่วนรวมและรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านฉันทะ ความพอใจ ด้านจิตตะ ความเอาใจใส่ และด้านวิริยะ ความเพียร และด้านวิมังสา ความรอบคอบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสนอง วรอุไร (2550) กล่าวไว้ว่า อิทธิบาท 4 คือ สูตรสำเร็จของชีวิต ตามที่พระพุทธเจ้า ตรัสไว้ว่า จิตเป็นรากฐานของสิ่งทั้งหลาย จิตประเสริฐกว่าสิ่งทั้งหลาย สิ่งทั้งหลายสำเร็จได้ด้วยจิตเพราะฉะนั้นความสำเร็จจึงอยู่ที่ใจ ไม่ว่าเราจะต้องการอะไรหากเราตั้งใจกำหนดจิตไว้มั่นคง ทุกสิ่งจะสำเร็จได้ดังใจและอิทธิบาท 4 ให้ถึงขั้น คือ ทำสิ่งต่างๆ ด้วยใจรัก ด้วยความพากเพียร ด้วยใจจดจ่อและใช้ปัญญาไต่สวนอย่างสม่ำเสมอ แล้วความสำเร็จจะไม่หนีไปไหน สอดคล้องกับสุพันธ์แสนสี (2558) กล่าวว่า อิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมที่ทำให้ประสบความสำเร็จเป็นบันไดแห่งความสุขและความสำเร็จ คนเราเมื่อมีความรักความพอใจขยันหมั่นเพียรความเอาใจใส่ใคร่ครวญอยู่เสมอการทำงานย่อมมีประสิทธิภาพและคนทำงานก็ย่อมมีความสุข สอดคล้องกับชาตรีแนวจำปา (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ และด้านจิตตะ ในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับไพบูลย์ ตั้งใจ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัทแอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบวา การศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัทแอมพาสอินดัสตรีจำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ระดับชั้นต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนที่มีความคิดเห็นโดยส่วนรวมและรายด้านทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านฉันทะ ความพอใจ และด้านวิริยะ ความเพียร นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาสุเนตร อภิปุโญ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 โรงเรียนประศึกษา อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบวา ระดับการศึกษาตางกันมีความเห็นเรื่องการบริหารงาน วิชาการตาม

หลักอิทธิบาท 4 แตกตางกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ ชาตรี แนวจำปา (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษาพบว่าการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ด้านวิมังสาในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรที่มีเพศ ระดับการศึกษาและตำแหน่งที่ ต่างกันมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ พระวุฒิพงษ์ ถาวรจิตฺโต (2553, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สถานภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับ ไพบูลย ตั้งใจ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบวา การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามเพศ อายุระดับการศึกษา รายได้ ฝายที่สังกัดและประสบการณ์ทำงาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ตามหลักอิทธิบาท 4 ไม่แตกต่างกัน

บุญมี บุญเอี่ยม (2544, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ศึกษาการนำอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการทำงาน ศูนย์ควบคุมการบินภูเก็ต บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด” ผลการศึกษาพบว่าพนักงาน ศูนย์ควบคุมการบินภูเก็ตมีการนำหลักอิทธิบาท ไปใช้ในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จโดยอาศัยแรงจูงใจภายนอกการนำอิทธิบาท 4 ไปใช้คือต้องสร้างฉันทะให้เกิดขึ้นในใจเป็นเบื้องต้นก่อนเพื่อให้เกิดความชอบที่จะทำงานนั้น ๆ จากนั้นต้องใช้วิริยะเพื่อที่จะอดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ ที่จะทำให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายในขณะทำงานต้องมีจิตตะ คือความตั้งใจและเอาใจใส่ในงานมีความรับผิดชอบในงานที่ทำและสุดท้ายใช้วิมังสาคือการพิจารณาไตร่ตรองงานที่ทำอย่างรอบคอบมีการตรวจตราสอบข้อบกพร่องเพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด พระมหาสมคิด โครธา (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้อิทธิบาท 4 ในการเรียนของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” ผลการศึกษาพบว่า พระนิสิตสถานภาพแตกต่างกันมีการใช้หลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน พระนิสิตที่เป็นพระภิกษุมีการใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการเรียนด้านฉันทะ ด้านจิตตะ แตกต่างกันกับพระนิสิตที่เป็นสามเณร และทางด้านวิริยะกับด้านวิมังสา ไม่แตกต่างกัน และ พระนิสิตชั้นปีที่ 4 มีการใช้อิทธิบาท 4 แตกต่างกันกับชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 พิจารณาพบว่าพระนิสิตชั้นปีที่ 4 มีการใช้อิทธิบาท 4 ในการเรียนด้านฉันทะและด้านวิริยะแตกต่างกันกับพระนิสิตชั้นปีที่1, 2 และ 3 ส่วนด้านจิตตะและด้านวิมังสาไม่แตกต่างกัน พระสุนันท์กิตฺติสฺโท (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการทำงานศึกษากรณีผู้ทำเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน จังหวัด

นครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ธรรมะที่เรียกว่า อิทธิบาท 4 เป็นธรรมะที่แสดงให้เห็นถึงหลักการทำงานให้บรรลุความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้และสามารถนำไปใช้ในการประกอบกิจการและอาชีพได้ทุกประเภทส่วนผลจากการศึกษาในพื้นที่ตำบลด่านเกวียนของกลุ่มผู้ประกอบอาชีพทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผานั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างชาวด่านเกวียนได้ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการทำงานครบทุก 4 องค์ประกอบ คือ มีความพึงพอใจมีความรักในอาชีพการงาน (ฉันทะ) มีความขยันหมั่นเพียรมุ่งมั่น (วิริยะ) มีการเอาใจใส่ดูแล (จิตตะ) และมีการพิจารณาหาช่องทางในการปรับงานให้เหมาะสม (วิมังสา) ซึ่งผลจากการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ทำให้ชาวด่านเกวียนได้ทำงานในอาชีพที่ตนเองรักอย่างต่อเนื่อง และนำมาซึ่งความสำเร็จในกิจการงานอาชีพ และกลุ่มคนที่เลิกหรือหยุดกิจการนั้นมักบกพร่องในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ข้อใดข้อหนึ่ง โดยเฉพาะข้อที่ 1 - 2 และเมื่อวิเคราะห์ถึงกลุ่มที่มีพื้นฐานอาชีพ (ความรู้ต่างกัน) ก็พบว่าทั้ง 3 กลุ่มสามารถประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว

ชาตรี แนวจำปา (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ได้แก่ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะและด้านวิมังสาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ และด้านจิตตะ ในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมาก สำหรับการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ด้าน วิมังสาในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรที่มีเพศ ระดับการศึกษาและตำแหน่งที่ ต่างกันมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันส่วนบุคลากรที่มีอายุและรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 โดยภาพรวมแตกต่างกัน สรุปได้ว่าทุกคนต้องใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้เป็นผู้ที่มีความรัก ความพอใจในงาน ปฏิบัติงาน ด้วยความพากเพียรบากบั่น ด้วยความเอาใจใส่ในงาน และมีการตรวจสอบความสำเร็จในงานอยู่เสมอ

พระวุฒิพงษ์ ถาวรจิตฺโต (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการนำหลักอิทธิบาท ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา มาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด ยกเว้น ด้านฉันทะ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก การเปรียบเทียบการนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สถานภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ที่ตั้งไว้ ยกเว้น ด้านอายุ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีอายุต่างกันมีการนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ไพบูลย ตั้งใจ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบวา การศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบวา พนักงาน บริษัทแอม พาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ มีคาเฉลี่ยสูงสุดในดานจิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในการปฏิบัติงาน) สวนที่มีคาเฉลี่ยต่ำสุด ด้านวิริยะ (ความเพียร พยายามในการปฏิบัติงาน) การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตาม เพศ อายุระดับการศึกษา รายได้ ฝ่ายที่สังกัดและประสบการณ์ทำงาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ตามหลักอิทธิบาท 4 ไม่แตกตางกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ รายได้ยังไม่เพียงพอ สภาพแวดลอมยังไม่ค่อยสะอาด สวัสดิการยังไม่ครอบคลุม เทคโนโลยีในด้านงาน เอกสารยังไม่ดีพอ สถานที่จอดรถน้อย และยังต้องเสียค่าที่จอด ความล่าช้าด้านเอกสาร การให้คำปรึกษากับลูกค้ายังไม่ดีเท่าที่ควร และเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอ

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ชุติพงศ์ สุกป่าน (2551, หน้า 71-72) ได้ศึกษาการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงการปฏิบัติจากมากไปน้อยคือ ด้านการวางแผน การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ และการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาต่างกัน มีการบริหารการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และ 3) ปัญหาในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ สถานศึกษาและครูไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ครูขาดการพัฒนาตนเอง ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ขาดสื่อและวิธีการใหม่ๆ ในการสอน ส่วนข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ ควรจัดให้ครูได้รับการอบรมสัมมนา ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ชัดเจน และควรเพิ่มงบประมาณรวมทั้งอุปกรณ์ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น

ธัญชนก แสงใส (2558, หน้า 88-90) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการศึกษาสภาพ เหตุปัจจัย และ

แนวทางในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ซึ่งครูเป็นผู้กำหนดโดยอ้างอิงหลักสูตรแกนกลาง 2) เหตุและปัจจัยในการบริหารจัดการเรียนรู้ คือ ด้านปัจจัยของโรงเรียน การดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ โดยมีบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ และการจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 3) แนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ คือ การวางแผนต้องกำหนดแหล่งเรียนรู้ลงในหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติตามแผนงานควรมีการศึกษาถึงความหมาย ความสำคัญ บทบาทหน้าที่ของแหล่งเรียนรู้ การประเมินผลควรใช้รูปแบบที่หลากหลาย การแก้ปัญหาควรนำปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้ในแต่ละครั้งมาปรับปรุงการใช้แหล่งเรียนรู้ และการจัดทำแผนครั้งต่อไปควรจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้แก่นักเรียนเพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ศิริวรรณ คนดี (2556) ศึกษาเรื่องการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาและขยายโอกาสของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 อำเภอนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์การสอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ของเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า (1) การบริหารการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ (3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชัชวาลย์ เจริญบุญ (2554) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคาม การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคาม (2) สร้างรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีคุณภาพ และ (3) เพื่อประเมินผลรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า (1) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ

ครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคามใน 3 เขตพื้นที่การศึกษา คือ เขต 1 เขต 2 และเขต 3 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาครู ปัจจัยที่ 1.1 ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการประชุม อบรม และสัมมนา และปัจจัยที่ 2 ด้านคุณลักษณะวิชาชีพ คือ ส่งเสริมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (2) ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคามใน 3 เขตพื้นที่การศึกษาคือ เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ได้กาหนดกิจกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคาม กิจกรรม (2.1) ด้านการพัฒนาครู 3 กิจกรรม คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อนวัตกรรม การศึกษาดูงาน การประชุมทบทวนความรู้หรือนำเสนอผลการพัฒนางาน เดือนละ 1 ครั้ง (2.2) ด้านคุณลักษณะวิชาชีพ 4 กิจกรรม คือ การอบรมเกี่ยวกบหลักสูตร การอบรมจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลและการสรุปผล และ (3) ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เขต 2 เขต 3 พบว่า ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดีขึ้นตามลำดับ ผลการประเมินความพึงพอใจในงานของครู พบว่า ครูมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

วิชา ศรีมงคล (2557) ได้วิจัยเรื่องการส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: ทักษะการสื่อสารและความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์เรื่องเซลล์และองค์ประกอบของเซลล์ด้วยสถานการณ์จำลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลอง มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้ (15.85 คะแนน หรือ ร้อยละ 79.25) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้ (7.70 คะแนน หรือร้อยละ 38.50) เมื่อทดสอบค่าสถิตินอนพาราเมตริกแบบวิลคอกซัน (Wilcoxon Singed-Rank Test) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลอง เรื่องเซลล์มีทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ทุกด้าน (การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนเฉลี่ยทักษะความร่วมมือในการทำงานทุกด้านของนักเรียน (ด้านการมีส่วนร่วม การปฏิบัติตน การแสดงความคิดเห็น และความรับผิดชอบ) หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลอง (11.10 คะแนนเท่ากับเกณฑ์ประเมินระดับดีมาก) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ (6.50 คะแนน เท่ากับเกณฑ์ประเมินระดับปานกลาง) เมื่อทดสอบค่าสถิตินอนพาราเมตริกแบบวิลคอกซัน (Wilcoxon Singed-Rank Test) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลอง มีทักษะความร่วมมือในการทำงานทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พงษ์ศักดา นามประมา (2557) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนด้วยรูปแบบการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาเพิ่มเติม ส 33202 อาเซียนศึกษา 2 สาหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 6 พบว่า 1. รายวิชาเพิ่มเติม ส 33202

อาเซียนศึกษา 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 6 ที่ประกอบด้วย 1) รายชื่อรายวิชา รหัสวิชา ชั้นที่สอน จำนวน ชั่วโมง หน่วยกิต 2) ผลการเรียนรู้ 3) ตารางวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ 4) คำอธิบายรายวิชา 5) ผังมโนทัศน์หน่วยการเรียนรู้ 6) โครงสร้างรายวิชา 7) แผนการเรียนรู้ โดยได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง การหาตรวจสอบค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผลการประเมินรายวิชาเพิ่มเติม จากผู้เชี่ยวชาญ มีคะแนนประเมินเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 46.40 คิดเป็นร้อยละ 92.80 2. ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ห้องเรียนที่ 1 โรงเรียนสุมเส้าพิทยาคาร นักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 82.86 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 82.50 ขึ้นไป 3. ทักษะการเป็น พลเมืองอาเซียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ห้องเรียนที่ 1 โรงเรียนสุมเส้าพิทยาคาร นักเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ88.57 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 83.90 ขึ้นไปและ 4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเพิ่มเติม ส 33202 อาเซียนศึกษา 2 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ห้องเรียนที่ 1 โรงเรียนสุมเส้าพิทยาคาร นักเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 85.71 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80.80 ขึ้นไป

2.5.3 งานวิจัยต่างประเทศ

Watson (2000; อ้างถึงใน พิมพ์พร พิมพ์เกาะ, 2557, หน้า 97-98) ได้วิจัยภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของผู้นำในภาคเอกชนของประเทศแคนนาดา โดยใช้แบบสอบถามและการโทรศัพท์สัมภาษณ์ ผลการศึกษา พบว่า ผู้นำในภาคเอกชนรับรู้ถึงความสำคัญอย่างมากเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม ความสามารถในการเรียนรู้ ทักษะการสอน การเจรจาต่อรอง ทักษะระหว่างบุคคล จริยธรรม ทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ การแก้ปัญหา ความคิดริเริ่ม ความอดทน การใช้เทคโนโลยีและการตื่นตัวจากกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นความสามารถที่สำคัญของผู้นำ การปรับวิธีการลดขนาดกำลังคนในการทำงาน และยอมรับความหลากหลายของสังคม ก็มีความสำคัญเช่นกัน นอกจากนี้ผู้นำยังเห็นความสำคัญในการที่จะผลักดันให้วิสัยทัศน์มีการนำไปปฏิบัติขยายแนวคิดสู่บริบทโลกอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาถึงความสำคัญของโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำว่าควรเน้นการพัฒนาศักยภาพผู้นำที่มุ่งสู่อนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ และความสามารถในด้านอื่น ๆ เช่น การติดต่อสื่อสาร การทำงานแบบเป็นทีม เพื่อการก้าวเข้าสู่ภาวะผู้นำแห่งศตวรรษที่ 21

Sternberg (2006; อ้างถึงใน สุภาพ ฤทธิ์บำรุง, 2556, sohk 85) ในฐานะสมาชิกของสมาคมผู้บริหารสถานศึกษาแห่งแคลิฟอร์เนียได้ศึกษาถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาผลการศึกษา พบว่า ผู้นำสถานศึกษาที่ดีนั้นจะต้องประกอบไปด้วย การตัดสินใจที่ชาญฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำหลักสูตรมาปรับใช้ได้จริง มีวิสัยทัศน์ที่สร้างสรรค์ ในการวิเคราะห์ความคิดของตน และของบุคลากร เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร มีความสามารถในการโน้มน้าวใจบุคลากรในสถานศึกษาให้เห็นคุณค่าของตนเอง และทำให้ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน

Stoll and Temperley (2009) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับความท้าทายใหม่ในปัจจุบัน การศึกษาพบว่า ในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงครูจะต้องมีความยืดหยุ่น ปรับตัว และความคิดสร้างสรรค์ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน ควรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การดำเนินการตามผลการวิจัยและโครงการพัฒนาเกี่ยวข้องกับทีมผู้นำระดับสูง และทีมงานที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น ธรรมชาติของการเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์

Hillman (2012) ทำการศึกษาเรื่อง การเรียนรู้ทักษะในศตวรรษที่ 21 โปรแกรมการปฏิบัติงานและชุดการฝึกปฏิบัติ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เป็นการตรวจสอบโปรแกรมการปฏิบัติการและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่คิดว่าจนเองปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของโลกาภิวัตน์ การศึกษาครั้งนี้เป็นกรณีศึกษาเชิงคุณภาพของโรงเรียนประถมแห่งหนึ่ง ที่ถูกใช้ในการในการอธิบายการปฏิบัติงานวิชาการ ความเป็นมืออาชีพ ส่งผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับ วัฒนธรรมการทำงานของโรงเรียนเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ถูกนำมาใช้เป็นเพื่อที่จะอธิบายของทักษะเหล่านั้น ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงข้อตกลงในการสำหรับการเตรียมนักเรียนของวันนี้ สำหรับความต้องการที่มีความยืดหยุ่นและความต้องการของงานในอนาคต ผลการค้นพบเกี่ยวข้องกันในการบริหารจัดการหลักสูตรต้องเน้นความเป็นสากล การสอนแบบสืบเสาะ นักเรียนต้องพัฒนาสู่มาตรฐานทางวิชาการ และการใช้งานเทคโนโลยีที่หลากหลายและกว้างขวาง ข้อค้นพบเกี่ยวกับในความเป็นมืออาชีพคือ การสร้างมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของผู้บริหาร และการให้ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร การสร้างวัฒนธรรมของโรงเรียนรวมถึง 1) พฤติกรรมนักเรียนที่แสดงให้เห็นถึงทักษะในศตวรรษที่ 21 2) การเรียนรู้ของคณะครู 3) ความร่วมมือในการสร้างหลักสูตร 4) การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการกาหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ข้อค้นพบแนะนำ 5 แนวคิดประการซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะชี้ให้เห็นแนวทางสาหรับการปฏิบัติงาน เพื่อให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 คือ 1) การมีวิสัยทัศน์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ชัดเจน 2) การได้รับความร่วมมือจากชุมชนอย่างแท้จริง 3) การพัฒนาหลักสูตร 4) วัฒนธรรมโรงเรียนในการทางานเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน และ 5) งานวิชาการ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่จะทำให้นักเรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21

Travis (2013) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้โปรแกรมการประเมินผลการของคณะครุศาสตร์ ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเอาโปรแกรมการประเมินผลมาทดสอบ เพื่อให้การยอมรับว่ามีผลกระทบต่อคณะครุศาสตร์ ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่ง การนำไปใช้ครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการนำรูปแบบพื้นฐานไปใช้การวิจัยสำรวจถึงการเปลี่ยนแปลงจากการรับรู้ของครูระดับการปฏิบัติ และความร่วมมือเป็นเครื่องมือเพื่อนำไปสู่การค้นพบวัตถุประสงค์เพื่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเพิ่มมากขึ้นในชั้นเรียนเมื่อมีการนำไปปฏิบัติจากครูตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูจำนวนร้อยละ 56 มีความสัมพันธ์ระดับมากที่สุด กับความตระหนักการใช้สารสนเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จากการสัมภาษณ์ยังพบว่า ครูทั้งหมดมี

พลังในการขับเคลื่อนการนาไปปฏิบัติเพิ่มขึ้น โดยมีคำพูดทางบวกจากการสัมภาษณ์ ดังนี้ “เราสามารถทำได้การพร้อมใจยอมรับในความเสี่ยง การเปลี่ยนแปลงสามารถเกิดขึ้นได้ และการเรียนรู้จากคนอื่นๆ” มีความท้าทายที่ดีเกิดขึ้น 2 ประการ คือ การรู้กระบวนทัศน์และการติดต่อสื่อสารที่ไม่หยุดยั้ง จากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแนวทางให้กับโรงเรียนที่มีความต้องการผลสัมฤทธิ์ในระดับสูงสุด เพื่อการปฏิบัติในโรงเรียนอย่างสร้างสรรค์ ข้อเสนอแนะของงานวิจัยครั้งนี้ คือ ต้องมีดำเนินการการพัฒนาและใช้ CBAM เพื่อทำความเข้าในในการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือวิจัย

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 1,830 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 134 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,696 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2564 โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 608-609) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 318 คน หลังจากนั้นทำการกำหนดสัดส่วนตามบุคลากรภายในสถานศึกษา ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตอำเภอ

อำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
1. วังสะพุง	50	470	520	10	77	87
2. ภูหลวง	12	253	265	2	40	42
3. ภูกระดึง	20	274	294	4	45	49
4. ผาขาว	25	268	293	5	45	50
5. หนองหิน	12	201	213	2	44	46
6. เอราวัณ	15	230	245	3	41	44
รวม	**134**	**1,696**	**1,830**	**26**	**292**	**318**

3.2 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะ/ แบบ / ประเภท แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาสุดสูง ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ลักษณะ/แบบ /ประเภท ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

5 หมายถึง การบริหารการศึกษาโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารการศึกษาโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารการศึกษาโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารการศึกษาโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารการศึกษาโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม การจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อยู่ในระดับใด ลักษณะ/ แบบ / ประเภท ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

5 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สร้างขึ้นโดยกำหนดประเด็นที่สอบถาม 4 ด้าน ตามที่เสนอไว้ในข้อ 3.2 แต่ละด้านกำหนดรายการสำหรับตรวจสอบ (Check) ตามรายละเอียดที่เสนอไว้ในแบบสอบถามในภาคผนวก ง เมื่อได้ตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของรูปแบบข้อคำถาม ตลอดถึงประเด็นที่ถามและรายการตรวจสอบ (List) แล้วจัดพิมพ์เพื่อจัดเก็บข้อมูลต่อไปดังได้เสนอไว้ในแบบสอบถามผนวก ง

3.3.2 การสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เนื่องจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เหมือกับตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ การบริหารการศึกษาโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในกระบวนการเดียวกัน โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.2.1 การสร้างแบบสอบถาม เป็นการสร้างข้อคำถามตามประเด็นตัวบ่งชี้ที่กำหนดขึ้นภายในขอบเขตหรือกรอบของตัวแปรแต่ละด้าน ที่กำหนดไว้ในนิยามศัพท์ของตัวแปรด้านนั้น โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมและทำความเข้าใจเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องในกรอบตัวแปรตามที่จะสร้างแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลคือเรื่องการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21

2) กำหนดกรอบประเด็นคำถาม จัดหมวดหมู่ของประเด็นคำถามตามกรอบตัวแปรชุดที่ 1 (ตัวแปรพยากรณ์) เพื่อสร้างแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และกรอบตัวแปรชุดที่ 2 (ตัวแปรเกณฑ์) เพื่อการสร้างแบบสอบถามตอนที่ 3

3.3.2.2 การตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) เสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ซึ่งในรูปของเนื้อหาตามกรอบนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรแต่ละด้าน โดยดลกำหนดการประเมิน 3 ระดับคือ +1 ในการณีที่พิจารณาเห็นว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในกรอบนิยามศัพท์ของด้านนั้น ๆ ระดับ 0 ในกรณีที่พิจารณาแล้วไม่แน่ใจว่าหรือไม่ยืนยันว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในกรอบนิยามศัพท์ของด้านนั้นๆ

หรือไม่ -1 ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่าไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในกรอบนิยามศัพท์ของด้านนั้นๆ (รายชื่อและสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญ ดังได้เสนอไว้ในภาคผนวก ก)

2) วิเคราะห์หาค่าความเห็นพ้องของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ค่าที่ได้ เรียกว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์การวัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งเป็นค่าที่บ่งชี้ถึงความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของข้อคำถามแต่ละข้อ

3) ตรวจสอบความถูกต้องและเลือกข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา คือ ข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00 ดังตารางในภาคผนวก ง

3.3.2.3 การตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability) เป็นกระบวนการตรวจสอบความเที่ยงหรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อยืนยันว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ สามารถวัดได้แม่นยำตามเกณฑ์วัดที่กำหนด ในทุกสถานการณ์ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ทดลองใช้แบบสอบถาม (Try out) โดยนำแบบสอบถามทั้งตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ไปทดลองใช้กับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2) นำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอบบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient) ซึ่งค่าดังกล่าวจะเป็นตัวบ่งบอกถึง ความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน พบว่า มีความเที่ยงรายด้านและรายตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.724 – 0.913 ดังตารางที่ 3.2 ในภาคผนวก จ

3) ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไปสรุปขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงในภาพประกอบที่ 3.1

1. การสร้างแบบสอบถาม	1. ศึกษาเอกสาร 2. กำหนดกรอบประเด็นคำถาม 3. สร้างแบบสอบถาม
↓	
2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)	1. ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนประเมินค่า IOC รายข้อ 2. คำนวณค่าเฉลี่ย IOC รายข้อ 3. เลือกข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา (ค่า IOC ไม่ต่ำกว่า 0.5)
↓	
2. การตรวจสอบค่าความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (Reliability)	1. ทดลองใช้ (Try out) แบบสอบถาม 2. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม 3. ตรวจสอบและปรับปรุงข้อที่มีค่าความเที่ยงต่ำกว่าเกณฑ์

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.4.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3.4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง

3.4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3.4.4 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่กลับคืนมาเพื่อเตรียมการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์แล้ว มาจัดเรียงลำดับแบบสอบถามและลงรหัส และประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติ (หรือเทคนิค) ใช้การแจกแจง ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใช้สถิติ (หรือเทคนิค) ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.5.2.1 การแปลความหมายระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา นำค่าเฉลี่ยมไปเทียบเกณฑ์ ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 121) ดังนี้

1.00 ถึง 1.50 แสดงว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.51 ถึง 2.50 แสดงว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับน้อย

2.51 ถึง 3.50 แสดงว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับปานกลาง

3.51 ถึง 4.50 แสดงว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับมาก

4.51 ถึง 5.00 แสดงว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.5.2.2 การแปลความหมายระดับการจัดการเรียนการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 นำค่าเฉลี่ยมไปเทียบเกณฑ์ ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 121) ดังนี้

1.00 ถึง 1.50 แสดงว่า การจัดการเรียนการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.51 ถึง 2.50 แสดงว่า การจัดการเรียนการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

2.51 ถึง 3.50 แสดงว่า การจัดการเรียนการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

3.51 ถึง 4.50 แสดงว่า การจัดการเรียนการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

4.51 ถึง 5.00 แสดงว่า การจัดการเรียนการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใช้สถิติ (หรือเทคนิค) ใช้สถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2546, หน้า 144) มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.80 ขึ้นไป	อยู่ในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.60 – 0.79 ขึ้นไป	อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.40 – 0.59 ขึ้นไป	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.20 – 0.39 ขึ้นไป	อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.20	อยู่ในระดับต่ำ

3.5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ใช้สถิติ (หรือเทคนิค) ใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise multiple regression analysis)

3.6 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและสังกัดของโรงเรียน โดยการหาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายโดยใช้สมการพยากรณ์เพื่อพยากรณ์การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.7.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.7.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

3.7.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.7.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.7.1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.7.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.7.2.1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) (Pearson’s product moment correlation coefficient)

3.7.2.2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณ (Multiple regression analysis) ใช้วิธี Enter เพื่อดูตัวแปรพยากรณ์ตัวใดที่ส่งผลต่อจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและใช้วิธี Stepwise โดยการนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ มาดำเนินการวิเคราะห์ ตรวจสอบอีกครั้งทีละตัวแล้วจึงนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติไปสร้างสมการพยากรณ์จัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
%	แทน	ค่าร้อยละของข้อมูล
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
R_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์หรือประสิทธิภาพในอำนาจพยากรณ์
S	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21
E	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
X	แทน	การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา
X_1	แทน	ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ
X_2	แทน	ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ

X_3 แทน ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ

X_4 แทน ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา

Y แทน การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21

Y_1 แทน ด้านหลักสูตร

Y_2 แทน ด้านการจัดการเรียนการสอน

Y_3 แทน ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน

Y_4 แทน ด้านการวัดและประเมิน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 318 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=318)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	193	60.7
2. หญิง	125	39.3
รวม	**318**	**100.00**
ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	26	8.17
ครูผู้สอน	292	91.83
รวม	**318**	**100**
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี		
ปริญญาตรี	274	86.2
สูงกว่าปริญญาตรี	44	13.8
รวม	**318**	**100**

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=318)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ไม่เกิน 10 ปี		
มากกว่า 10 – 20 ปี	274	86.2
มากกว่า 20 ปี	44	13.8
รวม	**318**	**100**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศชาย จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 60.7 ตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 91.83 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 86.2 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 86.2

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

2.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ 2) การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ 3) การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ และ4) การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา ได้ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.2 - 4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ	4.21	0.43	มาก	1
2. การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ	4.12	0.39	มาก	4
3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ	4.14	0.44	มาก	3
4. การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา	4.19	0.40	มาก	2
รวม	**4.16**	**0.28**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 4.16, S.D.= 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 1 การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\overline{X}$ = 4.21, S.D.= 0.43) รองลงมาคือ ด้านที่ 4 การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา ($\overline{X}$ = 4.19, S.D.= 0.40) และ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ ($\overline{X}$ = 4.19, S.D.= 0.40)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา	4.42	0.69	มาก	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	4.16	0.72	มาก	3
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา	4.17	0.78	มาก	2
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานบุคคลของสถานศึกษา	4.10	0.78	มาก	4
	รวม	**4.21**	**0.43**		

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 4.21, S.D.= 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\overline{X}$ = 4.42, S.D.= 0.69) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.17, S.D.= 0.78) และ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานบุคคลของสถานศึกษา ($\overline{X}$)= 4.10, S.D.= 0.78)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.24	0.73	มาก	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	4.16	0.72	มาก	2
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา	4.12	0.71	มาก	3
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านบุคคลของสถานศึกษา	4.04	0.79	มาก	4
	รวม	**4.12**	**0.39**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 4.12, S.D.= 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 5 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\overline{X}$ = 4.24, S.D.= 0.73) รองลงมาคือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.16, S.D.= 0.72) และ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 8 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านบุคคลของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.04, S.D.= 0.79)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.24	0.81	มาก	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านทั่วไปของสถานศึกษา	4.16	0.74	มาก	2
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา	4.12	0.80	มาก	3
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านบุคคลของสถานศึกษา	4.04	0.71	มาก	4
	รวม	**4.14**	**0.44**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 4.14, S.D.= 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 9 ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\overline{X}$ = 4.24, S.D.= 0.81) รองลงมาคือ ข้อที่ 10 ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านทั่วไปของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.16, S.D.= 0.74) และ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 12 ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านบุคคลของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.04, S.D.= 0.71)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะหกำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา	4.43	0.69	มาก	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะหกำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	4.11	0.66	มาก	3
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะหกำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา	4.16	0.74	มาก	2
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะหกำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานบุคคลของสถานศึกษา	4.08	0.81	มาก	4
	รวม	**4.19**	**0.40**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 4.19, S.D.= 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 13 ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะหกำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\overline{X}$ = 4.43, S.D.= 0.69) รองลงมาคือ ข้อที่ 15 ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะหกำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.16, S.D.= 0.74) และมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 16 ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะหกำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานบุคคลของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.08, S.D.= 0.81)

ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้ จึงมีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อยู่ในระดับ มาก”

2.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิเคราะห์ระดับจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลัดสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล ได้ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.7 – 4.11

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านหลักสูตร	4.16	0.38	มาก	4
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.27	0.34	มาก	1
3. ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน	4.20	0.40	มาก	2
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.18	0.39	มาก	3
รวม	**4.20**	**0.28**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 4.20, S.D.= 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\overline{X}$ = 4.27, S.D.= 0.34) รองลงมาคือ ด้านที่ 3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน ($\overline{X}$ = 4.20, S.D.= 0.40) และ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตร ($\overline{X}$ = 4.16, S.D.= 0.38)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านหลักสูตร	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน	4.38	0.69	มาก	1
2	ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการสาระความรู้ในศตวรรษที่ 21	4.20	0.71	มาก	3
3	ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยกาหนดเวลาที่ยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในศตวรรษที่ 21	4.22	0.77	มาก	2
4	ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.07	0.73	มาก	5
5	ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการอภิปรายกลุ่ม	4.02	0.83	มาก	6
6	ครูผู้สอนออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ มาตรฐาน และตัวชี้วัด	4.11	0.63	มาก	4
	รวม	**4.16**	**0.38**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมด้านหลักสูตร อยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 4.16, S.D.= 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 1 ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่21 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ($\overline{X}$ = 4.39, S.D.= 0.69) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยกาหนดเวลาที่ยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ($\overline{X}$ = 4.22, S.D.= 0.77) และ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 5 ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการอภิปรายกลุ่ม ($\overline{X}$ = 4.02, S.D.= 0.83)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการจัดการเรียนการสอน	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลดเวลาการฟังบรรยายแต่เพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียน	4.43	0.76	มาก	1
2	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากการสืบค้นและลงมือปฏิบัติจริง	4.17	0.71	มาก	5
3	ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อน พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายกลุ่ม	4.16	0.71	มาก	6
4	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.14	0.81	มาก	7
5	ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษาในการเรียนรู้ของนักเรียน	4.43	0.67	มาก	2
6	ครูผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยกระตุ้นนักเรียนให้เกิดคำถามและฝึกคิด	4.26	0.69	มาก	4
7	ครูผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้นักเรียนนำเสนอความคิดสร้างสรรค์โดยอิสระ	4.31	0.64	มาก	3
	รวม	**4.27**	**0.34**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับ มาก คือ ($\overline{X}$ = 4.27, S.D.= 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 7 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลดเวลาการฟังบรรยายแต่เพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ($\overline{X}$ = 4.43, S.D.= 0.76) รองลงมาคือ ข้อที่ 11 ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษาในการเรียนรู้ของนักเรียน ($\overline{X}$ = 4.43, S.D.= 0.67) และ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 9 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\overline{X}$ = 4.14, S.D.= 0.81)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านสื่อและเทคโนโลยีการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านสื่อและเทคโนโลยีการสอน	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ครูผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้	4.31	0.70	มาก	2
2	ครูผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4.14	0.75	มาก	4
3	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูลความคิดหรือผลงาน	4.14	0.74	มาก	5
4	ครูผู้สอนให้นักเรียนได้สืบค้นเข้าถึงข้อมูลจากสื่อและเทคโนโลยีที่ได้จากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือ	4.16	0.75	มาก	3
5	ครูผู้สอนคอยชี้แนะ ข้อดี ข้อเสียของสื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนรู้	4.13	0.73	มาก	6
6	ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุน	4.31	0.74	มาก	1
	รวม	**4.20**	**0.40**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมด้านสื่อและเทคโนโลยีการสอน อยู่ในระดับ มาก คือ ($\overline{X}$ = 4.20, S.D.= 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 19 ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\overline{X}$ = 4.31, S.D.= 0.74) รองลงมาคือ ข้อที่ 14 ครูผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.31, S.D.= 0.70) และ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 18 ครูผู้สอนคอยชี้แนะ ข้อดี ข้อเสียของสื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.13, S.D.= 0.73)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการวัดและประเมินผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน	4.44	0.67	มาก	1
2	ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน	4.12	0.70	มาก	4
3	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.17	0.72	มาก	3
4	ครูผู้สอนวัดและประเมินผล โดยมุ่งให้น้ำหนักในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.11	0.78	มาก	5
5	ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.72	มาก	2
6	ครูผู้สอนนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนานักเรียนต่อไป	4.06	0.79	มาก	6
	รวม	**4.18**	**0.39**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก คือ ($\overline{X}$ = 4.18, S.D.= 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 20 ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\overline{X}$ = 4.44, S.D.= 0.67) รองลงมาคือ ข้อที่ 24 ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.20, S.D.= 0.72) และ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 25 ครูผู้สอนนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนานักเรียนต่อไป ($\overline{X}$ = 4.06, S.D.= 0.79)

ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้ จึงมีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “จัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อยู่ในระดับมาก”

2.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก” โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จากตัวแปรทั้งหมด

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	X	Y
X_1	1	.295**	.243**	.302**	.240**	.272**	.388**	.318**	.677**	408**
X_2		1	.270**	.350**	.516**	.316**	.370**	.243**	.687**	.485**
X_3			1	.290**	.360**	.430**	.391**	.132*	.670**	.452**
X_4				1	.303**	.320**	.273**	.303**	.699**	.404**
Y_1					1	.422**	.377**	.339**	.503**	.710**
Y_2						1	.462**	.338**	.483**	.752**
Y_3							1	.499**	.519**	.791**
Y_4								1	.353**	.732**
X									1	.629**
Y										1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21(Y) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เท่ากับ 0.629 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความสัมพันธ์การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน และการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.670 - 0.699

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยกันเอง พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) มีความสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4) มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ (RX_1 , RX_4 = 0.699) รองลงมาคือ การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2) มีความสัมพันธ์เป็นอันดับสอง คือ (RX_2 = 0.687) รองลงมาคือ การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1) มีความสัมพันธ์เป็นอันดับสาม คือ (RX2 = 0.677) มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X3) (RX_3 = 0.670)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 (Y) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ทุกด้าน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.710 – 0.791 โดยมีด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือ ด้านหลักสูตร (Y_1) ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดคือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน (Y_3)

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา	**การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21(Y)**	
	Pearson Correlation	**ระดับความสัมพันธ์**
1. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1)	0.408	ปานกลาง
2. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2)	0.485	ปานกลาง
3. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3)	0.452	ปานกลาง
4. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4)	0.404	ปานกลาง
การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	0.629	ค่อนข้างสูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 (Y) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง (RXY=0.629) เมื่อพิจารณาการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 เป็นรายด้าน พบว่า บริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 (Y) มีดังนี้ คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (RX_2Y= 0.485) ส่วนด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่ำสุด อยู่นระดับปานกลาง (RX_4Y = 0.404) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านหลักสูตร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา	**ด้านหลักสูตร(Y_1)**	
	Pearson Correlation	**ระดับความสัมพันธ์**
1. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1)	0.240	ค่อนข้างต่ำ
2. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2)	0.516	ปานกลาง
3. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3)	0.360	ค่อนข้างต่ำ
4. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4)	0.303	ค่อนข้างต่ำ
การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	0.503	ปานกลาง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านหลักสูตร (Y_1) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง (RXY_1=0.687) เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านหลักสูตร (Y_1) มีดังนี้ คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุดอยู่ในระดับสูง (RX_2Y_1=0.516) ส่วนด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่ำสุด อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (RX_1Y_1 = 0.240) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_2) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา	**ด้านการจัดการเรียนการสอน(Y_2)**	
	Pearson Correlation	**ระดับความสัมพันธ์**
1. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1)	0.272	ค่อนข้างต่ำ
2. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2)	0.316	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3)	0.430	ปานกลาง
4. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4)	0.320	ค่อนข้างต่ำ
การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	0.483	ปานกลาง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_2) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง (RXY_2 = 0.483) เมื่อพิจารณาการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y2) มีดังนี้ คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (RX_3Y_2 = 0.430) ส่วนด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่ำสุด อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (RX_1Y_2 = 0.272) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน (Y_3) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา	**ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน (Y_3)**	
	Pearson Correlation	**ระดับความสัมพันธ์**
1. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1)	0.388	ค่อนข้างต่ำ
2. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2)	0.370	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3)	0.391	ค่อนข้างต่ำ
4. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4)	0.273	ค่อนข้างต่ำ
การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	0.519	ปานกลาง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน (Y_3) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง (RXY_3=0.519) เมื่อพิจารณาการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน (Y_3) มีดังนี้ คือ การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุด อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (RX_3Y_3= 0.391) ส่วนการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่ำสุด อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (RX_4Y_3 = 0.273) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านการวัดและประเมินผล (Y_4) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา	**ด้านการวัดและประเมินผล (Y_4)**	
	Pearson Correlation	**ระดับความสัมพันธ์**
1. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1)	0.318	ค่อนข้างต่ำ
2. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2)	0.243	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3)	0.132	ต่ำ
4. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4)	0.303	ค่อนข้างต่ำ
การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	0.353	ค่อนข้างต่ำ

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านการวัดและประเมินผล(Y_4) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ (RXY_4=0.353) เมื่อพิจารณาการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ด้านการวัดและประเมินผล(Y_4) มีดังนี้ คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุด อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (RX_1Y_4= 0.318) ส่วนด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่ำสุด อยู่ในระดับต่ำ (RX_3Y_4 = 0.132) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.18 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	**การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 (Y)**				
	(Y)	**(Y_1)**	**(Y_2)**	**(Y_3)**	**(Y_4)**
1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1)	0.408	0.240	0.272	0.388	0.318
2. การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2)	0.485	0.516	0.316	0.370	0.243
3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3)	0.452	0.360	0.430	0.391	0.132
4. การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4)	0.404	0.303	0.320	0.273	0.303
การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	0.629	0.503	0.483	0.519	0.353

จากตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับค่อนข้างปานกลางจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน (RXY_3= 0.513) ด้านหลักสูตร (RXY_1= 0.503) และด้านการจัดการเรียนการสอน (RxY4= 0.483) ส่วนด้านการวัดและประเมินผล (RXY_2= 0.353) อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้ จึงมีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า “การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับ การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก”

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 “การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน สามารถพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2” ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Enter Multiple Regression analysis) ได้ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจในการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวม (Y)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.	β	t	P-Value
การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2)	0.487[a]	0.237	0.235	0.487	0.243	0.341	9.822	.00
การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3)	0.587[b]	0.345	0.341	0.340	0.225	0.217	7.118	.00
การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1)	0.619[c]	0.383	0.377	0.209	0.219	0.136	4.383	.00
การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4)	0.636[d]	0.405	0.397	0.164	0.215	0.114	3.335	.01

R = 0.636[a] R^2= 0.405 Adjusted R^2 = 0.397 b = 0.487 S.E.est = ± 0.243

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.19 พบว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 4 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2) ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3) ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1) และด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.341 รองลงมา คือด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.217 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.316 และด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.217 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ได้ร้อยละ 39.7 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.243

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$Y=0.487 + 0.487X_2 + 0.340X_3 + 0.209X_1+0.164X_4$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$Z = 0.341\ Z_2 + 0.217\ Z_3 + 0.136\ Z_3 + 0.114\ Z_4$

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารโดยใช้หลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 2) เพื่อศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารการศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 และ4) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 1,830 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2564) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้อำนวยการ ครู และบุคลากรภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 318 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krekcie & Morgan อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ที่หลังจากนั้นทำการกำหนดสัดส่วนตามบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ดีของประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะ นำไปหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ(Index of item objective congruence :IOC) ผลการวิเคราะห์ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.70-1.00 แล้วนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรประสิทธิแอลฟ่า ตามวิธี ของครอบบาค (Alpha Coefficent of Cronbach) ซึ่งสรุปได้ว่า การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.906 โดยแบ่งเป็นรายด้านดังนี้ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.847 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.738 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.767 และด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.870 ส่วนการจัดการ

เรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.913 โดยแบ่งเป็นรายด้านดังนี้ ด้านหลักสูตร มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.735 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.724 ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.626 และด้านการวัดและประเมินผล มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.757

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบเกณฑ์ พร้อมทั้งแปรผล วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายโดยใช้สมการพยากรณ์เพื่อพยากรณ์การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression analysis) มาดำเนินการวิเคราะห์แล้วจึงนำตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติ ไปสร้างสมการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2

ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 60.7 และเพศหญิง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 เป็นครูผู้สอน จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 91.83 และผู้บริหาร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.17 มีวุฒิการศึกษา จำนวน 274 คน ร้อยละ 86.2 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 44 คนคิดเป็นร้อยละ 13.8 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 – 20 ปี มากกว่า 274 คน คิดเป็นร้อยละ 86.2 และมากกว่า 20 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามลำดับ

5.1.2 การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมสูงที่สุด คือ การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ รองลงมาคือ การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ

เมื่อพิจารณาด้านรายด้าน สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านที่ 1 การบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมสูงที่สุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา ข้อที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 4 ท่านมีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานบุคคลของสถานศึกษา

2. การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมสูงที่สุด คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ข้อที่ 7 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 8 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านบุคคลของสถานศึกษา

3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านที่ 3 การบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมสูงที่สุด คือ ข้อที่ 9 ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อที่ 10 ผู้บริหารสถานศึกษาเอา

ใจใสในการปฏิบัติงานด้านทั่วไปของสถานศึกษา ข้อที่ 11 ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใสในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 12 ท่านเอาใจใสในการปฏิบัติงานด้านบุคคลของสถานศึกษา

4. การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านที่ 4 การบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมสูงที่สุด คือ ข้อที่ 13 ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อที่ 15 ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา ข้อที่ 14 ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 16 ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานบุคคลของสถานศึกษา

5.1.3 การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมสูงที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านหลักสูตร

เมื่อพิจารณาด้านรายด้าน สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมสูงที่สุด คือ ข้อที่ 1 ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยกาหนดเวลาที่ยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ข้อที่ 2 ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการสาระความรู้ในศตวรรษที่ 21 ข้อที่ 6 ครูผู้สอนออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ มาตรฐาน และตัวชี้วัด ข้อที่ 4 ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 5 ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการอภิปรายกลุ่ม

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย

เขต 2 ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมสูงที่สุด คือ ข้อที่ 7 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลดเวลาการฟังบรรยายแต่เพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียน รองลงมาคือ ข้อที่ 11 ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษาในการเรียนรู้ของนักเรียน ข้อที่ 13 ครูผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้นักเรียนนำเสนอความคิดสร้างสรรค์โดยอิสระ ข้อที่ 12 ครูผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนรู้โดยกระตุ้นนักเรียนให้เกิดคำถามและฝึกคิด ข้อที่ 8 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากการสืบค้นและลงมือปฏิบัติจริง ข้อที่ 9 ท่านส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อน พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายกลุ่ม ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 10 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ด้านสื่อและเทคโนโลยีการสอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านที่ 3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมสูงที่สุด คือ ข้อที่ 19 ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุน รองลงมาคือ ข้อที่ 14 ครูผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ ข้อที่ 17 ท่านให้นักเรียนได้สืบค้นเข้าถึงข้อมูลจากสื่อและเทคโนโลยีที่ได้จากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือ ข้อที่ 15 ครูผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ข้อที่ 16 ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูลความคิดหรือผลงาน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 18 ครูผู้สอนคอยชี้แนะ ข้อดี ข้อเสียของสื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนรู้

4. ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมสูงที่สุด คือ ข้อที่ 20 ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน รองลงมาคือ ข้อที่ 24 ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ 22 ครูผู้สอนวัดและประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ 21 ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ข้อที่ 23 ครูผู้สอนวัดและประเมินผล โดยมุ่งให้น้ำหนักในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 25 ครูผู้สอนนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนานักเรียนต่อไป

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ผลการวิจัย พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เท่ากับ 0.629 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน เท่ากับ 0.408 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านที่ 2 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน เท่ากับ 0.485 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน เท่ากับ 0.452 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านที่ 4 ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน เท่ากับ 0.404 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.5 การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ และด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย เท่ากับ 0.405 ซึ่งแสดว่า ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ และด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 และสามารถทำนายต่อส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ร้อยละ 40.50

5.1.6 การสร้างสมการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ คือ

Y=0.487 + 0.487X2 + 0.340X3 + 0.209X1+0.164X4

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

Z = 0.341 Z2 + 0.217 Z3 + 0.136 Z3 + 0.114 Z4

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ดังต่อไปนี้

1. การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับในแต่ละด้านจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ ตามลำดับ มีส่วนช่วยให้ผู้นำองค์กรสามารถตัดสินใจบริหารและมีแนวทางในการปฏิบัติโดยคำนึงถึงหลักของหลักธรรมในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิธีการบริหารโรงเรียนตามหลักอิทธิบาท 4 มีความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ การใฝ่ใจรักที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานในหน้าที่ มีใจผูกผันอยู่กับงานในหน้าที่ รับรู้และใคร่ครวญในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความรอบคอบ และมีการตรวจสอบและการประเมินผลของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทองหล่อ เดชไทย ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารเป็นการจัดการอย่างมีระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทำให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความร่วมมือของกลุ่มบุคคล ตามแนวคิดของ วรอุไร (2550) กล่าวไว้ว่า อิทธิบาท 4 คือ สูตรสำเร็จของชีวิต ตามที่พระพุทธเจ้า ตรัสไว้ว่า จิตเป็นรากฐานของสิ่งทั้งหลาย จิตประเสริฐกว่าสิ่งทั้งหลาย สิ่งทั้งหลายสำเร็จได้ด้วยจิตเพราะฉะนั้นความสำเร็จจึงอยู่ที่ใจ ไม่ว่าเราจะต้องการอะไรหากเราตั้งใจกำหนดจิตไว้มั่นคง ทุกสิ่งจะสำเร็จได้ดังใจและอิทธิบาท 4 ให้ถึงขั้น คือ ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยใจรัก ด้วยความพากเพียร ด้วยใจจดจ่อและใช้ปัญญาไต่สวนอย่างสม่ำเสมอ แล้วความสำเร็จจะไม่หนีไปไหน สอดคล้องกับ สุพันธ์ แสนสี (2558) กล่าวว่า อิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมที่ทำให้ประสบความสำเร็จเป็นบันไดแห่งความสุขและความสำเร็จ คนเราเมื่อมีความรักความพอใจขยันหมั่นเพียรความเอาใจใส่ใคร่ครวญอยู่เสมอการทำงานย่อมมีประสิทธิภาพและคนทำงานก็ย่อมมีความสุข สอดคล้องกับชาตรี แนวจำปา (2552,บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ และด้านจิตตะ ในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับไพบูลย์ ตั้งใจ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ระดับชั้นต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา

ของนักเรียนที่มีความคิดเห็นโดยส่วนรวมและรายด้านทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านฉันทะ ความพอใจ และด้านวิริยะ ความเพียร นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาสุเนตร อภิปุ.โญ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 โรงเรียนประศึกษา อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาต่างกันมีความเห็นเรื่องการบริหารงาน วิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ ชาตรี แนวจำปา (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษาพบว่าการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ด้านวิมังสาในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรที่มีเพศ ระดับการศึกษาและตำแหน่งที่ ต่างกันมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ พระวุฒิพงษ์ถาวรจิตฺโต (2553, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สถานภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับ ไพบูลย์ ตั้งใจ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท แอมพาสอินดัส ตรีจำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามเพศ อายุระดับการศึกษา รายได้ฝ่ายที่สังกัดและประสบการณ์ทำงาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผล ทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท แอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ตามหลักอิทธิบาท 4 ไม่แตกต่างกัน

2. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอนและ หลักสูตร ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 เป็นหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ประสบการณ์ที่มีความหลากหลายปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้สามารถปรับตัวให้ตัวเองอยู่ในสังคมนั้นได้อย่างมีความสุขในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์เป็นแรงผลักดัน เพื่อให้เกิดดความก้าวหน้าในชีวิตสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติพงศ์ สุกป่าน (2551, หน้า 71-72) ได้ศึกษาการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงการปฏิบัติ

จากมากไปน้อยคือ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ และการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาต่างกัน มีการบริหารการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และ 3) ปัญหาในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ สถานศึกษาและครูไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ครูขาดการพัฒนาตนเอง ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ขาดสื่อและวิธีการใหม่ ๆ ในการสอน ส่วนข้อเสนอแนะที่สำคัญได้แก่ ควรจัดให้ครูได้รับการอบรมสัมมนา ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ชัดเจน และควรเพิ่มงบประมาณรวมทั้งอุปกรณ์ในการเรียนการสอนให้มากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญชนก แสงใส (2558, หน้า 88-90) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการศึกษาสภาพเหตุปัจจัย และแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ซึ่งครูเป็นผู้กำหนดโดยอ้างอิงหลักสูตรแกนกลาง 2) เหตุและปัจจัยในการบริหารจัดการเรียนรู้ คือ ด้านปัจจัยของโรงเรียน การดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้โดยมีบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ และการจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 3) แนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ คือ การวางแผนต้องกำหนดแหล่งเรียนรู้ลงในหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติตามแผนงานควรมีการศึกษาถึงความหมาย ความสำคัญ บทบาทหน้าที่ของแหล่งเรียนรู้ การประเมินผลควรใช้รูปแบบที่หลากหลาย การแก้ปัญหาควรนำปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้ในแต่ละครั้งมาปรับปรุงการใช้แหล่งเรียนรู้ และการจัดทำแผนครั้งต่อไปควรจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้แก่นักเรียนเพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ คนดี (2556) ศึกษาเรื่องการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาและขยายโอกาสของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 อำเภอนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์การสอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ของเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า (1) การบริหารการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ (3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการการจัดการเรียน การสอนที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชวาลย์ เจริญบุญ (2554) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคาม การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคาม (2) สร้างรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีคุณภาพ และ (3) เพื่อประเมินผลรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า (1) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคามใน 3 เขตพื้นที่การศึกษา คือ เขต 1 เขต 2 และเขต 3 พบวา ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาครูปัจจัยที่ 1.1 ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการประชุม อบรม และสัมมนา และปัจจัยที่ 2 ด้านคุณลักษณะวิชาชีพ คือ ส่งเสริมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (2) ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคามใน 3 เขตพื้นที่การศึกษาคือ เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ได้กำหนดกิจกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคาม กิจกรรม (2.1) ด้านการพัฒนาครู 3 กิจกรรม คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อนวัตกรรม การศึกษาดูงาน การประชุมทบทวนความรู้หรือนำเสนอผลการพัฒนางาน เดือนละ 1ครั้ง (2.2) ด้านคุณลักษณะวิชาชีพ 4 กิจกรรม คือ การอบรมเกี่ยวกบหลักสูตร การอบรมจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลและการสรุปผล และ (3) ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เขต 2 เขต 3 พบว่า ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดีขึ้นตามลำดับ ผลการประเมินความพึงพอใจในงานของครู พบว่า ครูมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชา ศรีมงคล (2557) ได้วิจัยเรื่องการส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: ทักษะการสื่อสารและความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์เรื่องเซลล์และองค์ประกอบของเซลล์ด้วยสถานการณ์ จำลอง พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลอง มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้ (15.85 คะแนน หรือ ร้อยละ 79.25) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้ (7.70 คะแนน หรือ ร้อยละ 38.50) เมื่อทดสอบค่าสถิตินอนพาราเมตริกแบบวิลคอกซัน (Wilcoxon Singed-Rank Test) พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลอง เรื่องเซลล์มีทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ทุกด้าน (การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนเฉลี่ยทักษะความร่วมมือในการทำงานทุกด้านของนักเรียน (ด้านการมีส่วนร่วม การ

ปฏิบัติตน การแสดงความคิดเห็น และความรับผิดชอบ) หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลอง (11.10 คะแนนเท่ากับเกณฑ์ประเมินระดับดีมาก) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ (6.50 คะแนนเท่ากับเกณฑ์ประเมินระดับปานกลาง) เมื่อทดสอบค่าสถิตินอนพาราเมตริกแบบวิลคอกซัน (Wilcoxon Singed-Rank Test) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลอง มีทักษะความร่วมมือในการทำงานทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก เท่ากับ 0.629 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความสัมพันธ์การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน และประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.670 - 0.699 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาบัญญัติ สุจิตฺโต, สิน งามประโคน, พระมหาสมบัติ ธนปญฺโญ (2563, หน้า 259-262) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) วินัยและการรักษาวินัย 5) การออกจากราชการ รวมถึงการพัฒนาโรงเรียนโดยใช้แนวทางการนำเสนอรูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ 1) ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในการบริหารงานบุคคล 2) วิริยะ ความเพียรพยายามในการบริหารงานบุคคล 3) จิตตะ ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในการบริหารงานบุคคล 4) วิมังสา การพิจารณาใคร่ครวญเหตุผลเห่งความสำเร็จการบริหารงานบุคคล ผลการประเมินรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิพบว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานบุคคลมีการบริหารงานบุคคลที่ดีมีประสิทธิภาพเป็นอย่างดีเยี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวัง ขุนพรหม (2558) ที่สรุปผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหารงานบุคคลการวางแผนอัตรากำลังและกำหนด ตำแหน่ง การสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง การบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การวินัยและนิติการ และการวิจัยการบริหารงานบุคคล ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกลธ์ ขุนสนิท (2552) ที่สรุปผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การบริหารด้านสิ่งแวดล้อม งบประมาณ การพัฒนางานทั่วไป การวางแผน การสรรหาและเลือกสรรบุคลากร การประเมินและพัฒนาบุคลากร ด้านวินัย และ

การสร้างขวัญและกำลังใจ ซึ่งผลการใช้รูปแบบการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล และยังพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิน งามประโคน, พีรวัฒน์ ชัยสุข, พระครูภัทรธรรมคุณ, พระมหาสมบัติ ธนปณฺโญ และเกษม แสงนนท์ (2562, หน้า 134-146) ที่สรุปผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลในปัจจุบันในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารจะต้องวางนโยบายแผนการพัฒนาบุคลากรประจำทุกปีและปฏิบัติตามแผนให้ชัดเจนและประยุกต์กับหลักอิทธิบาท 4 หลักปฏิบัติที่เป็นบันไดแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติกิจทุกอย่าง 1) ฉันทะ ความพอใจในการบริหารร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ 2) วิริยะ ความเพียรไม่ท้อถอยในการประกอบกิจนั้น ๆ ด้วยการลงมือปฏิบัติอย่างไม่ย่อท้อ 3) จิตตะ เอาใจใส่ไม่ทอดธุระในเรื่องนั้นๆ ด้วยการร่วมกันตัดสินใจปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 4) วิมังสา จะต้องทำงานนั้นต่อไป บันไดสู่ความสำเร็จสี่ประการที่กล่าวนี้ข้อสุดท้ายสำคัญสุดเพราะเป็นการพิจารณาร่วมกันติดตามผลงานที่ทำและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ร่วมกันคิดพัฒนาปรับปรุงให้งานดีขึ้นเพื่อรับผลประโยชน์ที่ได้จากการบริหารเพื่อความสำเร็จและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยกันเอง พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา มีความสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมาคือด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ มีความสัมพันธ์เป็นอันดับสอง รองลงมาคือ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ มีความสัมพันธ์เป็นอันดับสาม มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญมี บุญเอี่ยม (2544, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ ศึกษาการนำอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการทำงานศูนย์ควบคุมการบินภูเก็ต บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด” ผลการศึกษาพบว่า พนักงานศูนย์ควบคุมการบินภูเก็ตมีการนำหลักอิทธิบาท ไปใช้ในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จโดยอาศัยแรงจูงใจภายนอกการนำอิทธิบาท 4 ไปใช้คือต้องสร้างฉันทะให้เกิดขึ้นในใจเป็นเบื้องต้นก่อนเพื่อให้เกิดความชอบที่จะทำงานนั้นๆ จากนั้นต้องใช้วิริยะเพื่อที่จะอดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ ที่จะทำให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายในขณะทำงานต้องมีจิตตะ คือความตั้งใจและเอาใจใส่ในงานมีความรับผิดชอบในงานที่ทำและสุดท้ายใช้วิมังสาคือการพิจารณาไตร่ตรองงานที่ทำอย่างรอบคอบมีการตรวจตราสอบข้อบกพร่องเพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด พระมหาสมคิด โครธา (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้อิทธิบาท 4 ในการเรียนของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” ผลการศึกษาพบว่า พระนิสิตสถานภาพแตกต่างกันมีการใช้หลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน พระนิสิตที่เป็นพระภิกษุมีการใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการเรียนด้านฉันทะ ด้านจิตตะ แตกต่างกันกับพระนิสิตที่เป็นสามเณร และทางด้านวิริยะกับด้านวิมังสา ไม่แตกต่างกัน และ พระนิสิตชั้นปีที่ 4 มีการใช้อิทธิบาท 4 แตกต่างกันกับชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 พิจารณาพบว่าพระนิสิตชั้นปีที่ 4 มีการใช้อิทธิบาท 4 ในการเรียนด้านฉันทะและด้านวิริยะแตกต่างกันกับพระนิสิตชั้นปีที่ 1 ,2 และ 3 ส่วน

ด้านจิตตะและด้านวิมังสาไม่แตกต่างกัน พระสุนันท์ กิตฺติสทฺโท (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการทำงานศึกษากรณีผู้ทำเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ธรรมะที่เรียกว่า อิทธิบาท 4 เป็นธรรมะที่แสดงให้เห็นถึงหลักการทำงานให้บรรลุความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้และสามารถนำไปใช้ในการประกอบกิจการและอาชีพได้ทุกประเภทส่วนผลจากการศึกษาในพื้นที่ตำบลด่านเกวียนของกลุ่มผู้ประกอบอาชีพทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผานั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างชาวด่านเกวียนได้ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการทำงานครบทุก 4 องค์ประกอบ คือ มีความพึงพอใจมีความรักในอาชีพการงาน (ฉันทะ) มีความขยันหมั่นเพียรมุ่งมั่น (วิริยะ) มีการเอาใจใส่ดูแล (จิตตะ) และมีการพิจารณาหาช่องทางในการปรับงานให้เหมาะสม (วิมังสา) ซึ่งผลจากการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ทำให้ชาวด่านเกวียนได้ทำงานในอาชีพที่ตนเองรักอย่างต่อเนื่อง และนำมาซึ่งความสำเร็จในกิจการงานอาชีพ และกลุ่มคนที่เลิกหรือหยุดกิจการนั้นมักบกพร่องในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ข้อใดข้อหนึ่ง โดยเฉพาะข้อที่1-2 และเมื่อวิเคราะห์ถึงกลุ่มที่มีพื้นฐานอาชีพ (ความรู้ต่างกัน) ก็พบว่าทั้ง 3 กลุ่มสามารถประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียน โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ทุกด้าน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.710 – 0.791 โดยมีด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือ ด้านหลักสูตร ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด คือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 กับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ส่วนใหญ่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักอิทธิบาท 4 มาปรับใช้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น หน่วยงานอื่นเพื่อให้รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

2. ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ควรมีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเพื่อให้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนควรปลูกฝังและฝึกนักเรียนให้กล้าแสดงออก ในสิ่งที่สร้างสรรค์และเหมาะสมกับวัฒนธรรม จารีตประเพณีของท้องถิ่นและเรียนรู้เท่าทันโลกอนาคตเพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพมาสนับสนุน ผลการวิจัยเชิงปริมาณได้ชัดเจนมากขึ้น

2. ควรศึกษาค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมในด้านองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการวัดตัวแปรการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ให้รอบด้านมากยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

กิตติมา ปรีดีดิลก. (2542). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรพิพัฒน์,

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

ชัชวาลย์ เจริญบุญ. (2554). *รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคาม*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ชัชวาลย์ เจริญบุญ. (2554). *รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในจังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ชาตรี แนวจำปา (2552). *การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ชำนาญ วิริยะกลุ. (2541). *ครูกับการเปลี่ยนแปลงไปสู่การพัฒนาตน*. กรุงเทพฯ: การศึกษา.

ชิต ปุริโสดม. (2552). “งานบริหารการศึกษา”. ใน *คอลัมน์ ด้วยศรัทธามหาชัย*. คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

ชุติพงศ์ สุกป่าน. (2551). *ศึกษาการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2*. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ณรงค์ รอดพันธ์. (2542). “ครูกับการพัฒนาตนเอง”. *วารสารข้าราชการครู*, 37-39.

ณรงค์ สัจพันโรจน์. (2541). *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารทรัพยากรการศึกษาหน่วยที่ 1-8*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ถนอมพร เลาหจรัสแสง. (2557). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทิศนา แขมมณี และภาษิต ประมวลศิลป์ชัย. (2544). *ประสบการณ์และกลยุทธ์ของผู้บริหารในการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ปกรณ์ศิลป์ พริ้นติ้ง.

ธงชัย สันติวงษ์. (2542). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช จำกัด.

ธัญชนก แสงใส. (2558). *แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล*. การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

นวพร ชลารักษ์. (2558). “บทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21”. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น.*

นิตยา ร่มโพธิ์รี. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาลสถาบันการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุริยสาส์น.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2535). การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ B & B.

บุญมี บุญเอี่ยม. (2544). ศึกษา*การนำอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการทำงานศูนย์ควบคุมการบินภูเก็ต บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ประเวศ วะสี. (2541). *การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ปริญญ์ จงวัฒนา. (2550). *พุทธธรรมเพื่อกัลยาณมิตร*. กรุงเทพฯ: บจก. ศิลป์สยามบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2549). พุทธวิธีการบริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2543). *ธรรมะกับการทำงาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.

พระมหาบัญญัติ สุจิตฺโต, สินงามประโคน, พระมหาสมบัติ ธนปญฺโญ. (2563). “รูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา”. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 7(3), 254.

พระมหาสมคิด โครธา. (2547). *การใช้อิทธิบาท 4 ในการเรียนของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาสุเนตร อภิปุญโญ. (2555). *การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระวุฒิพงษ์ ถาวรจิตฺโต (2553). *การนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงาน ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระสุนันท์ กิตฺติสทฺโท (สายพิมพ์พงษ์). (2551). การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการทำงานศึกษากรณีผู้ทำเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พิณสุดา สิริธรังศรี. (2557). *การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มาตาการพิมพ์.

พุทธทาสภิกขุ. (2549). *การงานที่เป็นสุข*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมสภา, 2549.

พูนสุข อุดม. (2556). *การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์, ณัฐวดี สภาพรต, พรทิพย์ พันตา, เกริกก้อง มังคละพฤกษ์, ปิยนันท์ พัชรสำราญเดช, ดวงจิต สนิทกลาง และคนอื่นๆ. (2557). *เติบโตเต็มศักยภาพสู่ศตวรรษที่ 21 ของกา รศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพบูลย์ ตั้งใจ (2554). *ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษาบริษัท แอมพาสอินดัสตรีจำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์พุทธ-ศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตสถาน. (2555). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2555*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แพรคทิเคิล ดีไซน์ สตูดิโอ.

ศิริพงษ์ เศาภายน. (2551). *หลักการบริหารการศึกษา ทฤษฎีและแนวคิดทฤษฎีการปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บริษัท บุ๊คพอยท์ จำกัด.

ศิริวรรณ คนดี. (2556). *การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุดา สุวรรณาภิรมย์. (2548). *เอกสารคำสอนวิชาการบริหารงานบุคคล Personnel management*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุวิชา ศรีมงคล. (2557). *การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทักษะการสื่อสารและความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์เรื่องเซลล์และองค์ประกอบของเซลล์ด้วยสถานการณ์*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

2. ภาษาอังกฤษ

Abdoulie J. (2018). *Organization Innovations that stick: best practice in sustainable organizational change*. In Dissertation, University of South Florida.

Hermans, C. (2021). " Discernment as Predictor for Transformational Leadership" . *Journal of Beliefs*, 42 (1), 1-16.

Ngachang, S. (2 0 1 7). Project Evaluation Add Timeto Know of Chiane Dao School ChaingmaiProvince. *Master of Business AdministrationEducational administration Far EastUniversity*.

Panich, V. (2012). *21st Century Learning Path for Disciples*. Bangkok: Sodsri Saritwong Foundation.

Smits, R. (2002). "Innovation studies in the 2th century: Questions from a user's Perspective". *Technological Forecasting & Social Change*, 69 (2), 861-883.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นายโยธิน ผุยขันธ์

วุฒิการศึกษา ป.โท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอก การบริหารการศึก
วิทยาบัณฑิตบริหารธุรกิจ

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2. นายวินัย ไชยราช

วุฒิการศึกษา ป.โท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังสะพุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3. นายธีรนาถ ธัมมนทีธนัณชานนท์

วุฒิการศึกษา ป.โท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเลยวังไสย์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

4. ผศ.ดร. ชิษณพงศ์ ศรจันทร์

วุฒิการศึกษา

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

5. พระปลัดจักรพล สิริธโร

วุฒิการศึกษา

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๙๑๘/๔๓๓

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร นายโยธิน ผุยขันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัว

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายพงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ ๒๑ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ โดยมี รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
นายพงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๖ ๔๕๑ ๕๔๗๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๙๑๘/๔๓๓

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร นายวินัย ไชยราช ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังสะพุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายพงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ ๒๑ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ โดยมี รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
นายพงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๖ ๔๕๑ ๕๔๗๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๙๑๘/ว๔๓๓

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร นายธีรนาถ ธัมมนทีธนัฌชานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเลยวังไสย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายพงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ ๒๑ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ โดยมี รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
นายพงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๖ ๔๕๑ ๕๔๗๑

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

.....

คำชี้แจง

1. การวิจัยเรื่องการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริงานโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2. แบบสอบถามวิจัยฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3. ผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยจะปฏิบัติตามจรรยาบรรณการวิจัยอย่างเคร่งครัด และปิดเป็นความลับ ซึ่งจะไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และสถานภาพทางราชการของท่านแต่อย่างใด ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด ทั้งเพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ผู้วิจัยหวังจะได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากท่าน ในการตอบแบบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายพงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา
นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ ชาย
☐ หญิง

2. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหาร
☐ ครูผู้สอน

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ไม่เกิน 10 ปี
☐ มากกว่า 10 ปี – 20 ปี
☐ มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ระดับระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านที่สุดเพียงช่องเดียว

5 หมายถึง ระดับ ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับ ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับ ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับ ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับ ระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (ความพอใจ)						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา					
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานบุคคลของสถานศึกษา					
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (ความเพียรพยายาม)						
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา					
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา					
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านบุคคลของสถานศึกษา					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (ความเอาใจใส่)						
9	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านทั่วไปของสถานศึกษา					
11	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านบุคคลของสถานศึกษา					
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น)						
13	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา					
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา					
15	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา					
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานบุคคลของสถานศึกษา					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ระดับระดับการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านที่สุดเพียงช่องเดียว

5 หมายถึง ระดับ ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับ ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับ ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับ ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับ ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักสูตร						
1	ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของนักเรียน					
2	ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการสาระความรู้ในศตวรรษที่ 21					
3	ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยกาหนดเวลาที่ยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในศตวรรษที่ 21					
4	ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
5	ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการอภิปรายกลุ่ม					
6	ครูผู้สอนออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ มาตรฐาน และตัวชี้วัด					
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
7	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลดเวลาการฟังบรรยายแต่เพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียน					
8	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากการสืบค้นและลงมือปฏิบัติจริง					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
9	ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อนพร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายกลุ่ม					
10	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
11	ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษาในการเรียนรู้ของนักเรียน					
12	ครูผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยกระตุ้นนักเรียนให้เกิดคำถามและฝึกคิด					
13	ครูผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้นักเรียนนำเสนอความคิดสร้างสรรค์โดยอิสระ					
ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน						
14	ครูผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้					
15	ครูผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน					
16	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูลความคิดหรือผลงาน					
17	ครูผู้สอนให้นักเรียนได้สืบค้นเข้าถึงข้อมูลจากสื่อและเทคโนโลยีที่ได้จากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือ					
18	ครูผู้สอนคอยชี้แนะ ข้อดี ข้อเสียของสื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนรู้					
19	ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุน					
ด้านการวัดและประเมินผล						
20	ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน					
21	ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน					
22	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
23	ครูผู้สอนวัดและประเมินผล โดยมุ่งให้น้ำหนักในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
24	ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
25	ครูผู้สอนนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนานักเรียนต่อไป					

ภาคผนวก ง
แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

การตรวจสอบค่าความตรง (Validity) ของเครื่องมือ

การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของเครื่องมือ จากการตอบแบบสอบถาม ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ผลดังตาราง

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ (ความพอใจ)									
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา	+1	+1	0	+1	+1	5	0.8	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการงานบุคคลของสถานศึกษา	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ (ความเพียรพยายาม)									
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานด้านบุคคลของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ (ความเอาใจใส่)									
9	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
10	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านทั่วไปของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านบุคคลของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น)									
13	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์กำหนดนโยบายและแผนงานในการบริหารจัดการงานบุคคลของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านหลักสูตร									
1	ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่21ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2	ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการสาระความรู้ในศตวรรษที่ 21	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3	ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยกำหนดเวลาที่ยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในศตวรรษที่ 21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านหลักสูตร (ต่อ)									
4	ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5	ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการอภิปรายกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6	ครูผู้สอนออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ มาตรฐาน และตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการจัดการเรียนการสอน									
7	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลดเวลาการฟังบรรยายแต่เพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
8	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากการสืบค้นและลงมือปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
9	ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อน พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
10	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
11	ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษาในการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
12	ครูผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยกระตุ้นนักเรียนให้เกิดคำถามและฝึกคิด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
13	ครูผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้นักเรียนนำเสนอความคิดสร้างสรรค์โดยอิสระ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน									
14	ครูผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน (ต่อ)									
15	ครูผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
16	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูลความคิดหรือผลงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
17	ครูผู้สอนให้นักเรียนได้สืบค้นเข้าถึงข้อมูลจากสื่อและเทคโนโลยีที่ได้จากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
18	ครูผู้สอนคอยชี้แนะ ข้อดี ข้อเสียของสื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
19	ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านการวัดและประเมินผล									
20	ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
21	ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
22	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลทั้งก่อน ระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
23	ครูผู้สอนวัดและประเมินผล โดยมุ่งให้น้ำหนักในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
24	ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
25	ครูผู้สอนนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนานักเรียนต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ตารางที่ 3.2 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถามของตัวแปรการบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21

ตัวแปร	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเที่ยง
การบริหารโดยยึดหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถาน ศึกษา	**0.263 - 0.777**	**0.906**
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ	**0.219 – 0.896**	**0.847**
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ	**0.219 – 0.896**	**0.847**
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ	**0.390 – 0.664**	**0.738**
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ	**0.525 – 0.614**	**0.767**
ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา	**0.709 – 0.737**	**0.870**
การจัดการเรียนรู้ของครูศตวรรษที่ 21	**0.213 – 0.816**	**0.913**
ด้านหลักสูตร	**0.282 – 0.568**	**0.735**
ด้านการจัดการเรียนการสอน	**0.272 – 0.694**	**0.724**
ด้านสื่อและเทคโนโลยีในการสอน	**0.203 – 0.450**	**0.626**
ด้านการวัดและประเมินผล	**0.368 – 0.563**	**0.757**

ภาคผนวก ฉ
การวิเคราะห์ข้อมูล

Variables Entered/Removed[a]

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	รวมด้านความพยายาม		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
2	รวมด้านความเอาใจใส่		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
3	รวมด้านความพึงพอใจ		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
4	รวมด้านวินังสา		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

a. Dependent Variable: รวมการจัดการเรียนรู้

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.487[a]	0.237	0.235	0.24300
2	.587[b]	0.345	0.341	0.22560
3	.619[c]	0.383	0.377	0.21923
4	.636[d]	0.405	0.397	0.21571

a. Predictors: (Constant), รวมด้านความพยายาม

b. Predictors: (Constant), รวมด้านความพยายาม, รวมด้านความเอาใจใส่

c. Predictors: (Constant), รวมด้านความพยายาม, รวมด้านความเอาใจใส่, รวมด้านความพึงพอใจ

d. Predictors: (Constant), รวมด้านความพยายาม, รวมด้านความเอาใจใส่, รวมด้านความพึงพอใจ, รวมด้านวินังสา

ANOVA[a]

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	5.696	1	5.696	96.466	.000[b]
	Residual	18.305	310	0.059		
	Total	24.001	311			
2	Regression	8.275	2	4.137	81.295	.000[c]
	Residual	15.726	309	0.051		
	Total	24.001	311			
3	Regression	9.198	3	3.066	63.793	.000[d]
	Residual	14.803	308	0.048		
	Total	24.001	311			
4	Regression	9.716	4	2.429	52.199	.000[e]
	Residual	14.285	307	0.047		
	Total	24.001	311			

a. Dependent Variable: รวมการจัดการเรียนรู้
b. Predictors: (Constant), รวมด้านความพยายาม
c. Predictors: (Constant), รวมด้านความพยายาม, รวมด้านความเอาใจใส่
d. Predictors: (Constant), รวมด้านความพยายาม, รวมด้านความเอาใจใส่, รวมด้านความพึงพอใจ
e. Predictors: (Constant), รวมด้านความพยายาม, รวมด้านความเอาใจใส่, รวมด้านความพึงพอใจ, รวมด้านวิมังสา

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2.793	0.144		19.396	0.000
	รวมด้านความพยายาม	0.341	0.035	0.487	9.822	0.000
2	(Constant)	2.158	0.161		13.422	0.000
	รวมด้านความพยายาม	0.278	0.033	0.396	8.294	0.000
	รวมด้านความเอาใจใส่	0.217	0.030	0.340	7.118	0.000
3	(Constant)	1.842	0.172		10.702	0.000
	รวมด้านความพยายาม	0.241	0.034	0.344	7.172	0.000
	รวมด้านความเอาใจใส่	0.192	0.030	0.301	6.354	0.000
	รวมด้านความพึงพอใจ	0.136	0.031	0.209	4.383	0.000
4	(Constant)	1.641	0.180		9.136	0.000
	รวมด้านความพยายาม	0.213	0.034	0.303	6.227	0.000
	รวมด้านความเอาใจใส่	0.173	0.030	0.271	5.713	0.000
	รวมด้านความพึงพอใจ	0.117	0.031	0.180	3.755	0.000
	รวมด้านวิมังสา	0.114	0.034	0.164	3.335	0.001

a. Dependent Variable: รวมการจัดการเรียนรู้

Excluded Variables[a]

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics: Tolerance
1	รวมด้านความพึงพอใจ	.267[b]	5.368	0.000	0.292	0.910
	รวมด้านความเอาใจใส่	.340[b]	7.118	0.000	0.375	0.929
	รวมด้านวิมังสา	.266[b]	5.235	0.000	0.285	0.877
2	รวมด้านความพึงพอใจ	.209[c]	4.383	0.000	0.242	0.877
	รวมด้านวิมังสา	.198[c]	4.022	0.000	0.223	0.834
3	รวมด้านวิมังสา	.164[d]	3.335	0.001	0.187	0.805

a. Dependent Variable: รวมการจัดการเรียนรู้
b. Predictors in the Model: (Constant), รวมด้านความพยายาม
c. Predictors in the Model: (Constant), รวมด้านความพยายาม, รวมด้านความเอาใจใส่
d. Predictors in the Model: (Constant), รวมด้านความพยายาม, รวมด้านความเอาใจใส่, รวมด้านความพึงพอใจ

Variables Entered/Removed[a]

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	รวมอิทธิบาท, รวมด้านความเอาใจใส่, รวมด้านความพยายาม, รวมด้านวิมังสา[b]	.	Enter

a. Dependent Variable: รวมการจัดการเรียนรู้

b. Tolerance = .000 limit reached.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.636[a]	.405	.397	.21571

a. Predictors: (Constant), รวมอิทธิบาท, รวมด้านความเอาใจใส่, รวมด้านความพยายาม, รวมด้านวิมังสา

ANOVA[a]

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9.716	4	2.429	52.199	.000[b]
	Residual	14.285	307	.047		
	Total	24.001	311			

a. Dependent Variable: รวมการจัดการเรียนรู้

b. Predictors: (Constant), รวมอิทธิบาท, รวมด้านความเอาใจใส่, รวมด้านความพยายาม, รวมด้านวิมังสา

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients B	Unstandardized Coefficients Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	1.641	.180		9.136	.000
	รวมด้านความพยายาม	.096	.050	.137	1.898	.059
	รวมด้านความเอาใจใส่	.056	.047	.087	1.198	.232
	รวมด้านวิมังสา	-.003	.050	-.004	-.061	.951
	รวมอิทธิบาท	.468	.125	.479	3.755	.000

a. Dependent Variable: รวมการจัดการเรียนรู้

Excluded Variables[a]

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics Tolerance
1	รวมด้านความพึงพอใจ	.[b]	.	.	.	.000

a. Dependent Variable: รวมการจัดการเรียนรู้

b. Predictors in the Model: (Constant), รวมอิทธิบาท, รวมด้านความเอาใจใส่, รวมด้านความพยายาม, รวมด้านวิมังสา

```
REGRESSION
  /MISSING LISTWISE
  /STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
  /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
  /NOORIGIN
  /DEPENDENT รวมการจัดการเรียนรู้
  /METHOD=STEPWISE รวมด้านความพึงพอใจ รวมด้านความพยายาม รวมด้านความเอาใจใส่ รวมด้านวิมังสา
    รวมอิทธิบาท.
```

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นายพงศ์พิสุทธิ์ เทวะดา

วันเดือนปีเกิด : 8 พฤษภาคม 2534

สถานที่เกิด : 89 หมู่ 8 ตำบลทรายขาว อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

สถานที่อยู่ปัจจุบัน : 89 หมู่ 8 ตำบลทรายขาว อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลยขอนแก่น

ประวัติการทำงาน : ครู คศ.1 โรงเรียนเลยตาดโนนพัฒนา ตำบลเลยวังไสย์ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ประวัติการศึกษา : พ.ศ. 2540 ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านเหว่อ ตำบลทรายขาว อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

: พ.ศ. 2546 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศรีสงครามวิทยา ตำบลศรีสงคราม อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

: พ.ศ. 2552 ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จังหวัดเลย